

časopis

SLOGA

KUD SLOGA

ČASOPIS SLOGA

Letnik XVI

Številka 1, december 2018

IZDAJATELJ

KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo

GLAVNA UREDNICA

Polona Rudolf Žigon

UREDNIŠTVO

Tatjana Fajdiga, Lovrenc Habe, Nataša Hvala, Katarina Rudolf Kavčič

LEKTORIRANJE

Janja Habe, Nataša Hvala

OBLIKOVANJE

Janez Hvala

NASLOVNICA

Zmagovalna fotografija 4 . fotografskega natečaja KUD Sloga

avtorica fotografije: Maja Poženeš

PREDZADNJA STRAN

Fotografije novih oltarnih prtov

foto: Janez Hvala

ZADNJA STRAN

Drugouvrščena fotografija 4. fotografskega natečaja KUD Sloga

avtorica fotografije: Vesna Žgavec

NAKLADA

400 izvodov

TISK

Artmania d. o. o., Kranj

Beseda glavne urednice

Za prednovoletni čas je običajno, da se z mislimi sprehodimo po preteklem letu, ga ovrednotimo in obudimo spomine na lepe dogodke. Na kulturnem področju je iztekajoče leto najbolj zaznamovalo praznovanje Cankarjevega leta, saj je minilo 100 let od smrti tega velikega slovenskega pisatelja. Ivan Cankar velja za osrednjo osebnost tako slovenske proze kot dramatike, z nekaterimi svojimi spisi in nastopi je pomembno zaznamoval tudi politično dogajanje vse do osamosvojitve Slovenije in na svoj način ga še danes. Z izdajo njegove pesniške zbirke *Erotika* v letu 1899 se je začelo obdobje slovenske moderne, ki ga je zaznamoval skupaj s Kettejem, Murnom in Župančičem. A bolj kot pesništvu je svoje življenje posvetil proznim in dramskim delom. Pisal je pod vplivom romantike, naturalizma in dekadence, v njegovih povestih in romanih pa se čuti vpliv simbolizma in impresionizma. V središču njegovih del je posameznik v sporu z delavskim in malomeščanskim vsakdanjikom. Na Ivana Cankarja smo se s Cankarjevo kavarno spomnili tudi v Kulturno-umetniškem društvu Sloga Črni Vrh.

Pred vstopom v novo in še neznano leto radi delamo načrte ter si želimo, da bi bilo prihajajoče leto za nas dobro in uspešno. Gotovo bo nekaj posebnega in za vsakega drugačno. Organizacija združenih narodov je leto 2019 razglasila za mednarodno leto modernizacije, mednarodno leto periodnega sistema elementov ter mednarodno leto domorodnih jezikov. In prav jezik je za naše kulturno udejstvovanje nekaj najpomembnejšega. Lahko smo veseli, da smo kot narod ohranili slovenščino, ki je danes tudi eden od uradnih jezikov Evropske skupnosti. Hvaležni smo lahko vsem, ki za naš jezik skrbijo, ga negujejo in ne dovolijo, da bi v splošni globalizaciji odšel v pozabo. Tudi z našim Časopisom Sloga se trudimo, da ohranjamo in negujemo lepo slovensko besedo.

Slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja – tako je v povesti *Kurent* zapisal Ivan Cankar. Zavedajmo se pomena domačega narečja in maternega jezika, saj je to jezik, v katerem razmišljamo in čustvujemo, zato tudi v letu, ki prihaja, poskrbimo, da bomo ohranjali lepo slovensko besedo.

Polona Rudolf Žigon

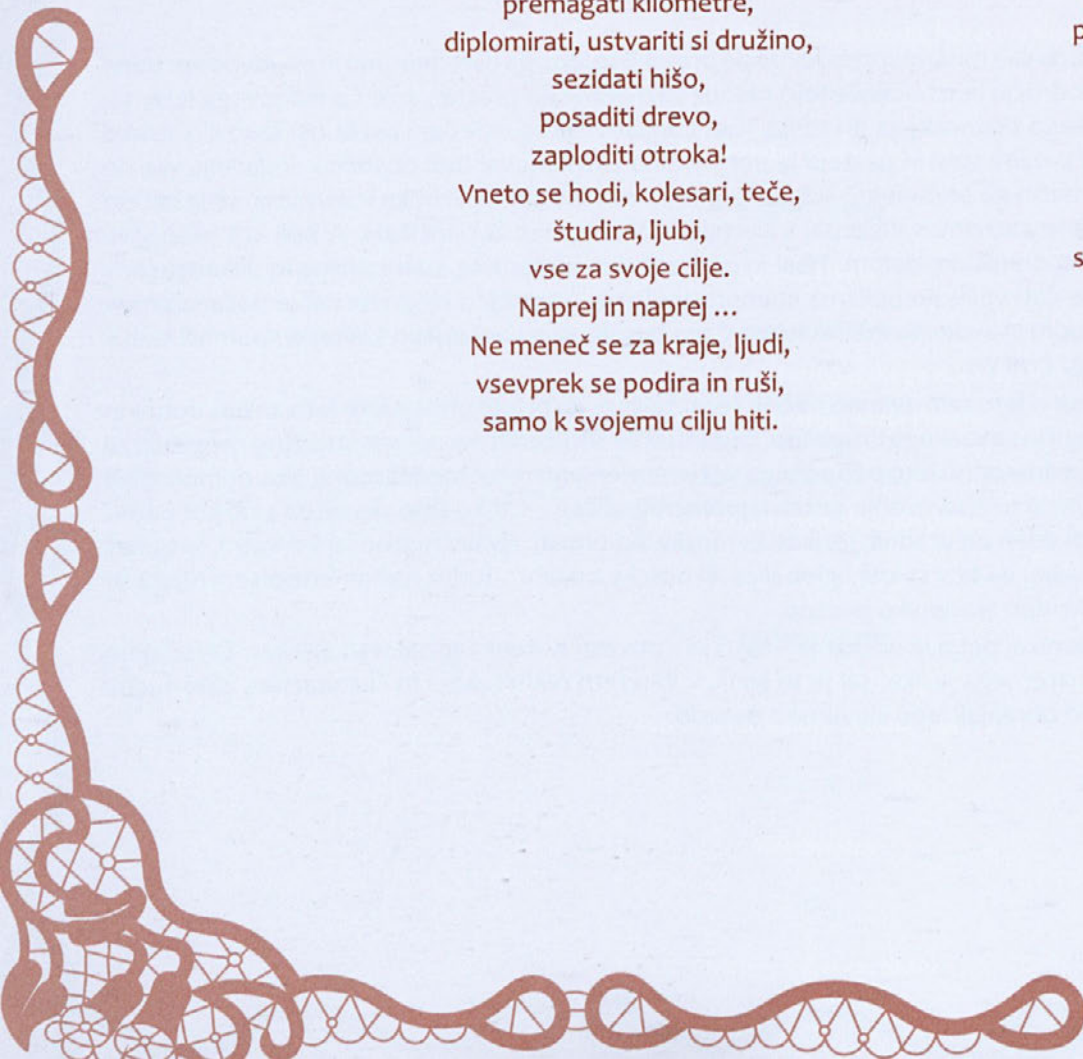
CILJ

Pot do cilja je daleč,
strma, boleča.
Dosežen prinaša srečo,
olajšanje in praznino,
tako k drugemu strmimo.

Cilj je osvojiti vrh,
premagati kilometre,
diplomirati, ustvariti si družino,
sezidati hišo,
posaditi drevo,
zaploditi otroka!
Vneto se hodi, kolesari, teče,
študira, ljubi,
vse za svoje cilje.
Naprej in naprej ...
Ne meneč se za kraje, ljudi,
vsevprek se podira in ruši,
samo k svojemu cilju hiti.

NJEN SVET

Otopelo, nemo
skozi okno strmi,
gleda v naravo,
ne vidi, da pred njo živi.
Brsti, cveti,
poleti omamno diši ...
Življenje tiho odteka,
jesen ga v meglico ovije,
pozimi v spanec spremeni.
Dan na dan ...
V svojem svetu živi,
svetu sanj in otopelosti.
Ne vidi listov plesa
v sapici večera,
srce trepeta polno nemira.
Je zadnji, bo jutri še?
Ko sonce zahaja,
ji žarek poboža roko,
upa in hrepeni.
Oh, daj, Gospod,
mi še dan, dva doživeti!

Nataša Hvala

POT DO CILJA

Treba je imeti cilje.
Vsaj kakšnega.

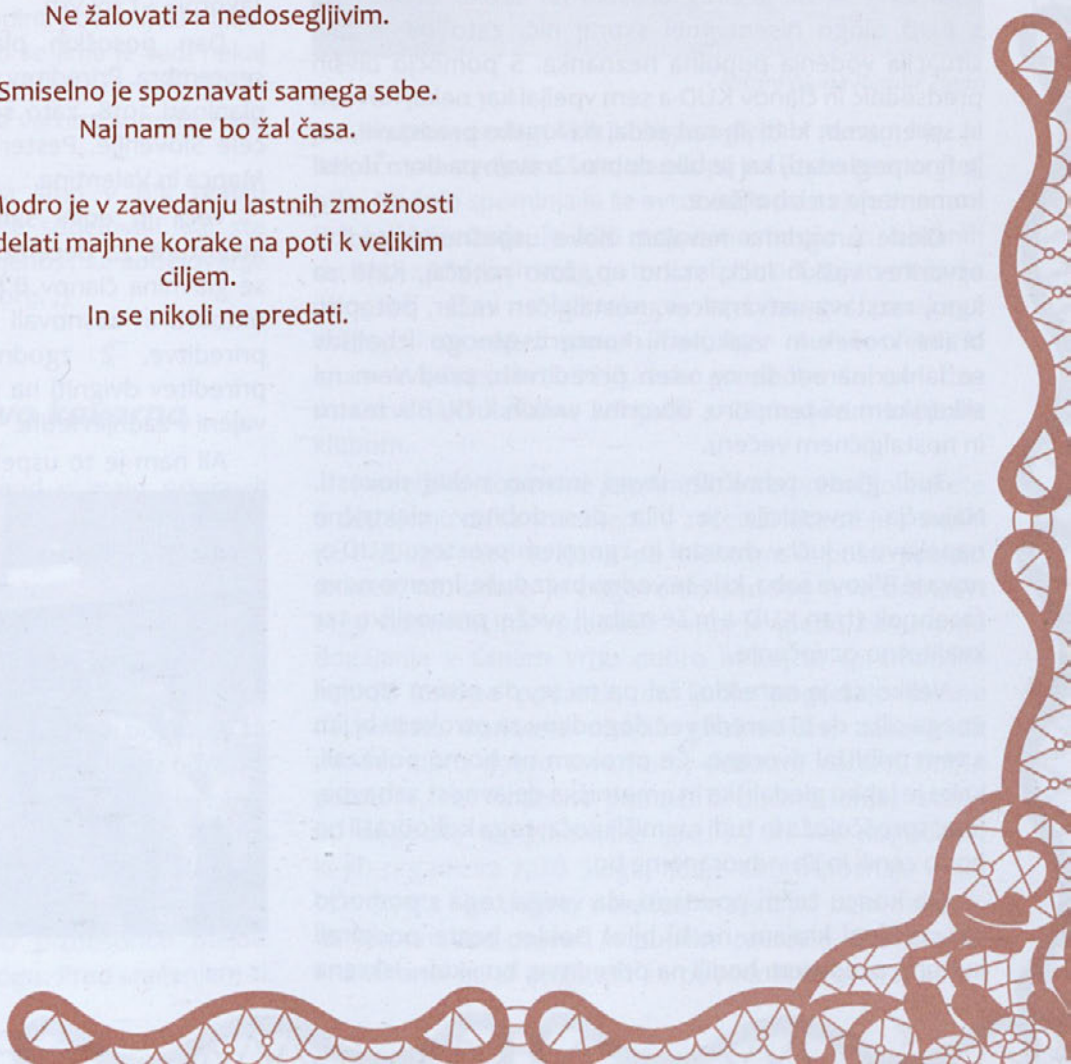
Dobro je imeti več manjših ciljev.
Dosegljivih.

Pomembno se je veseliti drobnih uspehov.
Ne žalovati za nedosegljivim.

Smiselno je spoznavati samega sebe.
Naj nam ne bo žal časa.

Modro je v zavedanju lastnih zmožnosti
delati majhne korake na poti k velikim
ciljem.

In se nikoli ne predati.

Moj mandat 2015–2019

Za vas imam eno nalogo. Najprej si skuhamte čaj ali kavo. Prej vam branje tega prispevka ni dovoljeno! Vztrajam! Pojdite zavret vodo, ne bit' leni ...

Ok, verjamem da ste v prostoru, kjer prijetno diši. Zdaj pa srknite požirek in pomislite, kaj ste v letošnjem letu naredili dobrega in kje ste brcnili v prazno. Dajmo, pomislite!

Zdaj, ko smo najprej počistili pred svojim pragom, pa vstopimo skozi prag našega kulturnega društva. Leta 2015 se mi je prag društva na široko odprl. Prej s KUD Slogo nisem imel skoraj nič, zato mi je bila situacija vodenja popolna neznanka. S pomočjo bivših predsednic in članov KUD-a sem vpeljal kar nekaj novosti in sprememb, ki bi jih rad sedaj na kratko predstavil, saj je fino pogledati, kaj je bilo dobro. Zraven pa bom dodal komentarje za izboljšave.

Glede programa navajam nove uspešne dogodke: otvoritev vaških lučk, stand up, foto natečaj, Kino za luno, razstava ustvarjalcev, nostalgичen večer, potopisi, bralni krožek in vsakoletni koncert. Mnogo izboljšav se lahko naredi še na vseh prireditvah, predvsem na slikarskem ex-temporu, otvoritvi vaških lučk, B'k teatru in nostalgичnem večeru.

Tudi glede tehničnih stvari imamo nekaj novosti. Največja investicija je bila posodobitev električne napeljave in luči v dvorani in zgornjem prostoru KUD-a, nova je B'kova soba, ki je še vedno brez duše, imamo novo facebook stran KUD-a in še najbolj sveže: prenosljivo ter kvalitetno ozvočenje.

Veliko se je naredilo, žal pa mi je, da nisem izpolnil enega cilja: da bi naredil več dogodkov za otroke in bi jim s tem približal dvorano. Če otrokom ne bomo pokazali, kako je lahko gledališka in umetniška dejavnost zabavna, fina, sproščujoča in tudi razmišljujoča, tega kot odrasli ne bodo cenili in jih v dvorano ne bo.

Ob koncu želim poudariti, da vsega tega s pomočjo vas, cenjeni krajan, ne bi bilo! Dokler boste podpirali kulturo, predvsem hodili na prireditve, bo »kul«. Iskrena

hvala za sodelovanje vsem, predvsem prizadevnejšim članom KUD-a! Novemu vodstvu, ki bo imenovano na februarjem občnem zboru, pa želim veliko kreativnosti, ki jo bo črnovrški narod sprejel.

Lovrenc Habe, Andraž Corn

B'k teater je srečen, ker ste Črnovrški za fore!

Letos v B'K teatru nismo pripravili nobene igre, smo pa sodelovali na prireditvah: Trnovski maraton in Dan planincev Posočja, ki ga je organiziralo planinsko društvo Javornik – Črni Vrh.

Dan posoških planincev je bil na praznik, 15. septembra. Prireditve so pripravili v sklopu akcij Slovenija planinari 2018, zato so na Javornik prišli obiskovalci iz cele Slovenije. Pester program sta povezovali B'kovki Manca in Valentina.

Večji in edini samostojni letošnji projekt je bila Inventura, 22. decembra. Ker Inventure lani ni bilo, smo se glavnina članov B'K teatra prvič dobili že v začetku oktobra in zasnovali osnovno rdečo nit tradicionalne prireditve. Z zgodnjim načrtovanjem smo hoteli prireditev dvigniti na nekoliko višji nivo, kot ste ga bili vajeni v zadnjih letih.

Ali nam je to uspelo, ste lahko videli 22. decembra,

foto: Martin Fabčič

ko je bil Časopis Sloga v tisku, zato o tem ne moremo napisati nič. Lahko pa posredujem še nekaj utrinkov, kako smo si predstavo zamislili.

Celotna poanta letošnje Inventure je bila, da spremljamo obisk dveh popotnikov (na fotografiji skupaj z Lovrencem) v Črni Vrh. Najprej sta odšla k Metki prespat, v nadaljevanju sta tam še zajtrkovala. Sledilo je nakupovanje v trgovini, nato sta šla še v park in v Lome, potem sta obiskala krajevno skupnost, dvorano, ob koncu dneva pa sta šla nekaj spit k Hladniku. Tam sta srečala Pobe, še prej pa nekaj pevcev, ansambel, plesalce, upokojeince in druge aktivne krajanke.

Po popitem kozarčku ali sedmih sta se odpravila še na after party v Zadlog, kjer je mladina postavljala mlaje. Vmes sta srečala še lovce, zgodilo se jima je tudi nekaj nepredvidljivih situacij ... Še dobro, da imamo zelo dobro gasilsko društvo, da sta popotnika varno zapustila naše kraje ... ;)

Ob koncu velja poudariti, da smo v B'k teatru navdušeni nad vsemi vami, ki ste sodelovali, saj ste domala vsi hitro pokazali pripravljenost za sodelovanje in s tem jasno pokazali, da ste za fore. ;)

Lovrenc Habe

V Črnem Vrhu Cankarjeva kavarna

Člani KUD Sloga so prvi vikend v maju pripravili Cankarjevo kavarno, ki je ponudila več aktivnosti. Kavarno so odprli v soboto zjutraj, z gledališko igro KUD Radeče pa so jo zaprli v nedeljo zvečer.

Oba dneva so bili obiskovalci med listanjem dnevnega časopisja in izbranimi Cankarjevimi deli postreženi s kavo z Vrhniko in čajem. Kadarkoli so lahko krajanke od blizu in daleč napisali svoj haiku (mimogrede, svet je bogatejši za 17 novih haikujev) ali pa pobarvali pobarvanko za odrasle.

V soboto popoldne so pripravili delavnico barvanja skodelic za otroke, zvečer pa otvoritev uspešnega 4. fotografskega natečaja KUD Sloga z naslovom Živalsko kraljestvo. Po otvoritvi je sledil najbolj odmeven dogodek kavarne – srečanje z upokojeno profesorico Majdo Mencinger, ki je poučevala v Zadlogu. Pred srečanjem si

foto: Polona Rudolf Žigon

je s skupino pedagoških kolegic ogledala mesto, kjer je nekoč stala zadloška šola, danes pa na istem mestu stoji hiša. Na šolo spominja le še avtobusna postaja z imenom Pr' šol'. Srečanje je bilo polno nostalgije in izbranih recitacij z Majdinih knjig pa tudi solznih oči, saj so srečanje obogatili člani mladinskega cerkvenega pevskega zbora, ki so zapeli pesem Tam, kjer murke cveto, ki ima v Majdinem srcu velikansko vrednost. Sobotni dan so ustvarjalci kavarne zaključili s Cankarjevim knjižnim klubom.

Nedeljsko dopoldne je prineslo interpretacijo ankete o dogajanju na Črnovrškem. V začetku leta se je s strani KUD Sloga med krajanke po elektronski pošti poslalo anketo, na katero je odgovorilo kar 209 anketirancev. Med odgovori na vprašanje »Kaj je glede kulturnega dogajanja v Črnem Vrhu dobro in kaj bi spremenili?« najbolj izstopa podatek, da ljudje pogrešajo plesne dejavnosti, koncerte znanih glasbenikov, zabave za mlade, staro dobro Inventuro, debatne večere, boljše prostore, več finančne pomoči iz občine Idrija, stand up dogodke ter gledališke igre. 25 ali več dogodkov, ki jih organizira KUD Sloga, ljudje dobro poznajo in jih ocenjujejo kot dobre, nekateri krajanke so celo mnenja, da je ponudbe preveč in publike premalo. Domala vsi anketiranci pa si želijo, da se posodobi dvorana; korak

k temu je bila tudi Cankarjeva kavarna, kjer so zbrali polovico sredstev za nakup novega ozvočenja. Lani so po vseh prostorih društva zamenjali električno in uredili prostor za manjše sestanke. Glavni problem pa še vedno ostaja puščanje strehe, ki se bo, če bo vse tako kot mora biti, rešil prihodnje leto.

Cankarjeva kavarna se je zaključila v nedeljo zvečer, ko si je 30 ljudi ogledalo scensko dovršeno gledališko igro KUD Radeče z naslovom Jaz sem. Zgodba govori o dekletu Mili, ki ima posebne prijatelje, s pomočjo katerih je potlačila svoje težko otroštvo, ki privre na dan jutro po zaužitju posebne tabletki.

Neža Rudolf

Bleščeča krila ter nadnaravne sposobnosti najprivlačnejša za otroke

V soboto, 10. 2. 2018, se je v dvorani društva KUD Sloga Črni Vrh odvijalo že tradicionalno pustovanje za otroke. Zbralo se je mnogo maškar, ki so se skupaj povesele, zaplesale, zapele ter se na koncu posladkale s čajem in krompirčkom Gostišča Metka. Iz leta v leto je več tudi nekoliko starejših maškar, ki se nam pridružijo, česar smo zelo veseli. Med najmlajšimi je bilo mnogo živalskih mask, največ pa pravljličnih in super junakov,

foto: Neža Rudolf

ki zadnja leta prihajajo v ospredje. Videti je, da otroke najbolj privlačijo nadnaravne sposobnosti ter videz junakov, s katerimi imajo vsakodnevno stik preko pravljic in risank. Organizatorji v KUD Sloga si želimo, da se nam prihodnje leto pridruži še več maškar, tudi tistih, ki maske oblikujejo doma. Vsem maškaram dobre volje pa želimo, da bi pozitivno energijo ponesli do vseh najbližjih in se znali tudi med letom prešerno nasmejati vsem težavam, s katerimi se srečujejo.

Lovrenc Habe

140 hrabrih tekačev na maratonu

Datum, ki ga tekmovalci in ljubitelji Trnovskega maratona zagotovo ne bodo pozabili, je 18. februar 2018, saj se je na ta dan zgodil 18. Trnovski maraton v Črnem Vrhu.

Na hladno zimsko jutro, - 1 stopinjo Celzija so namerili na avtomatski meteorološki postaji v Zadlogu, se je v Črnem Vrhu zbralo 140 tekačev, največ iz Logatca in ljubljanskega konca, kar nekaj pa je bilo tudi domačinov in Dolenjcev. Snežni metež, ki je naletaval od sredine noči, pa ni prinesel večjih nevšečnosti med tekače. Na Hladnikovem travniku v središču vasi so se najhitrejši ogrevali že od 9. ure naprej, večina pa se jim je pridružila uro kasneje. Štartali so ob 11. uri, prvi pa je zasneženo zadloško polje pretekel Andor Peček, ki je bil na cilju v 26 minutah in 36 sekundah. Priznati je treba, da je bila proga letos zaradi novozapadlega snega težja kot na preteklih maratonih.

Podelili so tudi priznanja za najmlajšega tekmovalca; to je bil Lan Rupnik, ki še ni dopolnil 6 let. Najstarejši pa je bil Lojze Rupnik, ki se je udeležil vseh 18 maratonov. Posebej zanimivi in tudi občudovanja vredni so bili člani družine Rupnik, ki so družno pritekli na cilj. Da je važno sodelovati in ne zmagati, je dokazal tudi fant iz Kamnika, ki si je v Črnem Vrhu prvič v življenju nadel tekaške smuči in tudi uspešno pretekel zares zimski Trnovski maraton.

Na splošno pa so nasmehi tekmovalcev v cilju tisto, za kar si prizadeva celotna organizacijska ekipa Trnovskega maratona. Ob tej priliki se velja zahvaliti pokrovitelju

EBM-papst Slovenija pa tudi Juriju Klaindinstu in Radiu Primorski val ter številnim krajanom, prostovoljcem, brez katerih maratona zagotovo ne bi bilo. »Glede na razmere, kakršne so bile, smo prireditve izpeljali korektno in naredili vse, kar je bilo potrebno, da Trnovski maraton ohranja nivo, kot ga ima,« je dodal predsednik zveze društev Črni Vrh, Jurij Kavčič.

Tatjana Fajdiga

Koledarjev ne podarjamo, pač pa jih kar sami izdelamo

December je čas obdarovanja, tako doma kot med poslovni partnerji, pa tudi različni podjetniki v času pred prihodom novega leta pogosto podarjajo kakšne malenkosti. Podarjajo kemične svinčnike, praktične malenkosti in zelo pogosto koledarje. Koledarji imajo različne motive, od divjadi, konjev, motivov iz narave pa do avtomobilov in rož.

V KUD Sloga pa koledarjev ne podarjamo, pač pa nudimo možnost, da si ga vsi navdušeni ustvarjalci izdelajo sami. Delavnica že več let privablja predvsem otroke, ki si v dobrih dveh uricah ustvarijo čisto svoj koledar.

Delavnica izdelovanja koledarjev je že več let objavljena tudi v zbirniku prireditvev v sklopu veselega decembra, ki ga za celo občino pripravlja Zveza prijateljev mladine.

Delavnico vsako leto vodi Vera Rudolf, ki zanjo pripravi tudi pripomočke, material in poskrbi za idejo in prototip koledarja. Zahtevnejše faze pripravi že doma in tako omogoči lažji potek dela. Kljub zamisli o izgledu koledarja je še vedno veliko svobode pri ustvarjanju; od izbire barv, razporeditve elementov na koledarju ... Manj spretnim ročicam pri delu pomagajo spretnejše in bolj izkušene roke pa tudi če je kaj prilepljeno ali napisano postrani, ni nič narobe. Vsak koledar je malo drugačen in vsak je narejen po željah in idejah ustvarjalca. In vsako leto so koledarji drugačni; enkrat okrogli, drugič iz njih trgamo listke za vsak dan v letu, bili so že razporejeni po

foto: Polona Rudolf Žigon

letnih časih ... Izvedb je bilo že toliko, kot je bilo delavnic. Na začetku delavnice je udeležencem jasno samo to, da bodo izdelovali koledarje in da bodo gotovo drugačni, kot so bili prejšnja leta.

Čar ustvarjanja je v tem, da kljub ideji, ki povezuje vse ustvarjalce in usmerja delo, dopušča svobodo za lastne misli in ideje.

In kaj naj zapišem za konec?

Vabljeni v našo družbo, da si ustvarite svoj koledar, ki bo celo leto krasil vaš dom in vam pomagal odšteti čas do naslednjega silvestrovega.

Lovrenc Habe

Švicarji so mirni in točni

Na velikonočni ponedeljek je KUD Sloga iz Črnega Vrha organizirala potopisno predavanje Mete Červ, ki že drugo leto študira na Visoki šoli za glasbo v Ženevi v Švici. Povedala je, da so Švicarji točni, natančni in izjemno ponosni na svojo državo.

V uvodu je predstavila politično delovanje države in izpostavila štiri jezike, ki jih Švicarji govorijo: »Morda tudi zaradi jezikovne neenotnosti Švicarji niso med seboj tako povezani. Ko smo se z vlakom peljali iz zahodnega dela države v osrednji del, smo bili vmes kar začudeni, saj se je spremenil jezik osebe, ki napoveduje prihod na naslednjo postajo.« Država, ki je velika za točno dve Sloveniji, ima 8 milijonov prebivalcev.

foto: Lovrenc Habe

Da so cene storitev in hrane višje kot pri nas, ni treba poudarjati. »Velikokrat se zgodi, da turisti hodijo spat v Francijo, čez dan pa pridejo v Švico. Tako precej prihranijo,« je povedala Červova in dodala, da je za najdražje malo pivo vsem poznane blagovne znamke odštela 21 švicarskih frankov (18 evrov). Po drugi strani pa je navedla primer študentskega dela sprehajalka psov. Za en krajši sprehod je prejela 30 evrov.

Švica je država z izjemno majhno stopnjo kriminala, zato je glasbenica izpostavila, da se je na vseh poteh počutila varno: »Nisem zasledila rop, niti nasilnega dejanja ali kakšnih nesreč. Na cesti vsi dosledno upoštevajo predpise, saj so kazni za prekrške vrtoglave.«

Na vprašanje, kaj je najlepše v Švici, je Červova takoj odgovorila, da so najlepše poti okoli znamenite gore Matterhorn, kamor redno zahaja. Omenila je tudi drage, a izjemno vrhunske poletne koncerte: »Lani sem imela to čast, da sem delala kot obračalka strani znane pianistke,« je še smeje dodala Ajdovka.

Uro dolg potopis je 14 krajanov nagradilo z iskrenim aplavzom, Meta pa je ob odhodu zbranim ponudila še švicarsko čokolado, ki je poleg znamenitega tekočega sira ena od gurmanskih jedi alpske dežele.

Lovrenc Habe

Letos v dvorani tudi džez in tržaške legende

Konec marca so na odru kulturne dvorane nastopili legendarni člani skupine Ano ur'co al' pej dvej in skupina BeJazzy.

Vokalna skupina BeJazzy je mešana družba pevcev, ki jih druži strast do a cappella džezovskega petja. Izvajajo svojevrsten, pester program, ki ga bogatijo z obujanjem zimzelenih melodij iz domačih in tujih dežel. Njihova usmeritev je predvsem vokalni džez v zborovski preobleki. Z nastopi radi delijo svoje veselje do petja in razveseljujejo občinstvo povsod, kjer so zaželeni. Organizirajo tudi lastne koncerte, kjer se jim pridruži še kakšna zanimiva vokalna skupina ali plesna zasedba. Pod vodstvom Ksenje Pirc vas je Vokalna skupina BeJazzy zazibala v ritme swinga starih mojstrov džeza, popeljala skozi melodije slovenske zimzelene popevke in pesmi drugih dežel.

Pred skoraj 80-članim občinstvom so se predstavili še legendarni pevci ansambla Ano ur'co al' pej dvej. Glasbena zasedba prihaja iz Trsta in je naša reprezentativna glasbena skupina, ena najiminitnejših, vključujoč ves

foto: Lovrenc Habe

slovenski prostor. Na spletni strani radia Koper lahko preberemo, da je trio s štiriglasnim petjem razpoznavni znak tega ansambla, ki deluje že dvajset let. Skupino sestavljajo: Marta Fabris, Sara Jablanšček, Boris in Igor Košuta (pevci), Aleksander Ipavec Ipo na harmoniki, Igor Starc na kitari in Peter Kuk s kontrabasom (instrumentalni trio). Sodelovala je tudi harfistka Erika Bersenda. Koncert je povezoval legendarni Janez Dolinar.

Katarina Rudolf Kavčič

Ustvarjam, ustvarjaš, ustvarjamo

V nedeljo, 18. 3. 2018, je v črnovrški dvorani že drugič zapored potekala razstava domačih umetnikov in ustvarjalcev pod naslovom Ustvarjam, ustvarjaš, ustvarjamo. Prireditelj je organiziralo lokalno Kulturno-umetniško društvo KUD Sloga. Ideja za samo razstavo je nastala že lansko leto na pobudo godoviških ustvarjalcev. Letošnje leto pa smo razstavo ponovno organizirali in dali možnost krajanom Črnovrške planote ter tudi ostalim, da pokažejo svoja dela na ogled. Tako se je predstavilo kar 18 različnih ustvarjalcev. Razstava je ponudila pester izbor del in videli smo lahko različne umetnine iz kamna, slikarska dela, ročno izdelan nakit iz perlic in fimo mase, klekljan nakit, svečke, kvačkane in vezene prte, različne šiviljske izdelke, od copatkov za dojenčke do trenutno zelo popularnih nahrbtnikov, prav tako smo lahko videli izrezbarjene jaslice in druge podobe ter lesene gravirane

foto: Katarina Rudolf Kavčič

dekorativne krožnike. Največ pozornosti je prevzel kotiček, kjer so svoje umetnine iz lana prikazale lanene žene, s svojimi izdelki pa so se predstavili tudi učenci OŠ Črni Vrh.

Lovrenc Habe

Vlastini motivi iz narave

Vlasta Skvarča iz Črnega Vrha je v sodelovanju s KUD Sloga pripravila avtorsko slikarsko razstavo. Na ogled je bila v novem večnamenskem prostoru – b'kovi sobi.

Večina njenih slik predstavlja motive iz narave; črnovrški in drugi zainteresirani publiki je na ogled postavila dela, na katerih so v ospredju gozdne živali pa tudi pokrajinski motivi.

Sicer Vlasta Skvarča ustvarja v Ljubljani, ena največjih slik pa je naslikana v Črnem Vrhu. Je samouk, s slikarstvom se ukvarja že od osnovnošolskih let, za čas srednješolskih let pa je slikala v številnih likovnih krožkih. V službenem času je ustvarjanje nekoliko opustila, od leta 2011 pa hodi na slikarske delavnice pod vodstvom priznane akademske slikarke. Zadnji dve leti je sodelovala na slikarskem Ex-temporju: Podobe Ljubljane in se uspela uvrstiti na razstavo na ljubljanskem Magistratu.

Andraž Corn

PEF Teater v Črnem Vrhu

Aprila je teater Pedagoške fakultete iz Kopra doživel premierna nastopa; predstavili so se publiki v Črnem Vrhu in na Medvedjem Brdu. Pedagoška gledališka skupina je bila spočeta lani pod okriljem Lovrenca Habeta, Matica Lozinška in mentorice dr. Jelene Sitar Cvetko.

Študijsko leto se je komaj dobro začelo, Lovrenc in Matic pa sta zbrala skupino, v kateri je že bilo nekaj med sabo znanih obrazov, njej pa se je pridružilo še nekaj brucev dodiplomskega ali magistrskega programa. Na prvih srečanjih smo izvajali impro vaje, ki so nas malce povezale pa tudi pokazale zainteresiranim, ali je gledališka skupina zares zanje. Scenarij smo prejeli od

Bernardov večer v spomin na Ivana Bizjaka

foto: Lovrenc Habe

gospoda, zaposlenega v Centru mladih Koper, nosi pa naslov Podajalna enota. Sprva se nam je zgodba zdela čudna in zdi se mi, da se ni nihče posebej povezal z njo. Razdelili smo si vloge in začeli uprizarjati posamezne prizore. Z vsako vajo nam je postala zgodba bolj domača.

V začetku meseca aprila 2018 je prišel vikend intenzivnih gledaliških vaj, ki smo ga preživeli v hostlu v Portorožu in moje življenje je bilo še lepše. En teden pozneje je PEF teater prvič zaigral pred večglasto publiko. V soboto, 14. aprila, smo odigrali v črnovrški dvorani KUD Sloga, dan pozneje pa smo se odpeljali na Medvedje Brdo. Dvorna KUD Sloga premore zelo kvaliteten oder z ogromno prostora, delujočimi lučmi in zaveso ter mikrofonom. No, tega se ne najde povsod. Mi smo prostor izkoristili in predstava je bila uspešna. Naš večer se je nadaljeval z obilno večerjo, ki pa nas je vse tako uspavala, da nam ni uspelo biti »party animals« in smo tako pretežno zgodaj zaspali v različnih prostorih KUD Sloga. Naslednje jutro smo na začudenje številnih krajanov zajtrkovali kar na trgu v Črnem Vrhu in zraven še malo poplesali ...

7. marca 2018 je tradicionalni Bernardov večer počastil spomin na nedavno preminulega pisatelja, učitelja, pedagoškega svetovalca, urednika, založnika in predvsem človeka z neizmernim življenjskim optimizmom, Ivana Bizjaka. Njemu v spomin so se v avli osnove šole zbrali sorodniki, prijatelji, krajanji.

Literarno-glasbeni večer je pričela Dorica Tominec s svojo pesmijo, nastalo ob slovesu od pisatelja, v kateri je poudarila dogodke, ki so ga v življenju najbolj zaznamovali. Že naslov večera Od pastirčka do pisatelja je nakazoval na dinamičnost pisateljevega življenja.

Skozi prebrane odlomke so navzoči spoznavali dela Ivana Bizjaka in njegovo življenje. Slednje se je začelo decembra 1936 v revni črnovrški družini. Usoda se je s tremi otroki, Ivanom in njegovima sestrama Anico in Cvetko, kruto poigrala. Že zelo zgodaj, pri Ivanovih petih letih, so izgubili mamo, pet let pozneje pa še očeta. Primorani so bili zapustiti rodno hišo in oditi po svetu. Ivan je šel za pastirja v sosednjo vas, na Strmec. Marsikatera otroška doživetja je kasneje njegovo pero prelilo na papir.

Ivan Bizjak je na svoji založniški in uredniški poti postal oče mnogim zbirkam: Zlata knjiga, Zlata slikanica, Petdeset najlepših po izboru bralcev, Zakladnica uspešnic Prešernove družbe, Sedmerica velikih, Enciklopedija Slovenije. Tudi pri začetkih Sveta knjige je bil zraven.

Po poklicu je bil učitelj in čeprav je v šolstvu delal le devet let, je po duši bil in ostal šolnik. Po prvih letih službe v šolstvu je odšel v založništvo. Delal je v založbi Mladinska knjiga, kasneje v Prešernovi družbi in ustanovil založbo Sanjska knjiga. O odločitvi za spremembo na poklicni poti je povedal: »Svoj prostor pod soncem sem našel, ker sem rad bral knjige in ker so me povabili v založništvo. Opazili so moj odnos do knjige in mladinskega periodičnega tiska.« Da je bilo njegovo delo v založništvu zares odlično, dokazuje Schwentnerjevo priznanje, ki ga je leta 2006 prejel za življenjsko delo v

foto: Lovrenc Habe

založništvu in bralni kulturi na Slovenskem.

Založnik in urednik je ostal do upokojitve. Kolikor mu je čas dopuščal in kolikor so mu bile muze naklonjene, je pisateljeval. O pisateljskem poklicu je dejal: »Pisateljski poklic je bil zame zmeraj nekaj velikega, skoraj svetega, vsega spoštovanja vrednega.«

Ivan Bizjak je ogromno naredil tudi na področju otroške literature. Objavljal je v Cicibanih, Trobentici in Pionirskem listu. Ker pred nekaj desetletji učitelji skoraj niso imeli česa prijeti v roke za pomoč pri poučevanju, je izdal knjižice Slikanica o človeku, Korenine našega časa, Naše domače živali in Svet pred domačim pragom, ki je izšel leta 1970 in dosegel zavidljivo naklado 165 tisoč izvodov. Bil je začetnik Bevkove bralne značke, leta 1960 začetnik Vesele šole, pa tudi ravnatelj na osnovni šoli v Spodnji Idriji.

Odlomke Bizjakovih del so prebrali Žiga Žveplan, Andraž Corn, Lovrenc Habe in Leon Rudolf. Spomine na pokojnega založnika je obudila tudi Bizjakova šolska kolegica, upokojena učiteljica Marija Čuk. Z glasbenimi točkami so z zvoki klavirja in violončela večer občuteno in doživeto zaokrožili Tinkara Tominec in Kristina Tominec ter Marko Kanalec.

Povezovalka večera Marjetka Rupnik je pred slovesom spomnila še na Bernarda Čuka, rojaka in kulturnika, ki je

preminul pred enajstimi leti. Od tedaj naprej KUD Sloga vsako leto pripravi spominski večer.

Lovrenc Habe

V Koreji je vse drugače – čisto vse drugače

To smo izvedeli na potopisnem predavanju Blažke Rupnik, ki je preživela 8 študijskih mesecev v tej oddaljeni in precej podjetni državi. V Črnem Vrhu je v nedeljo, 7. oktobra, predstavila svojo izkušnjo.

Študentka korejščine je zbrani publiko najprej predstavila nekaj osnovnih informacij o polotoški državi, v nadaljevanju pa predstavila osebne izkušnje. Povedala je, da je tempo življenja v Koreji čisto drugačen kot tu. »Tam ljudje delajo od jutra do večera. Če te šef povabi na večerjo ali večerno druženje, moraš iti tudi tja. Če ne greš, ni prav,« je povedala Blažka in dodala, da so takega tempa vajeni, saj že kot šolarji in študenti živijo hitro in delovno življenje.

Po drugi strani pa Korejci cenijo proste trenutke: »Ko si vzamejo premor, si res oddahnejo, počivajo. Takih minut in ur je malo, zato se trudijo, da jih čim bolj izkoristijo za stvari, ki so jim ljube.«

Sicer pa je tudi življenje bolj hitro in podjetniško usmerjeno. Ker v mestih ni bilo več prostora za pozidavo, večina živi v blokih, hiše ima le redka bogata peščica. Spalnic praktično nimajo, saj spijo na takih vzmetnicah, ki jih zjutraj zvijejo in postavijo ob steno. Velik vpliv na življenje pa ima tudi Amerika, saj se predvsem mladi zelo zgledujejo po njej. Razlog gre iskati tudi v dejstvu, da je Amerika Koreji pomagala v letih po vojni.

Seveda nas je zanimalo, kako Južna Koreja gleda na odnos severnih sosedov do Amerike. Vemo, da v Sloveniji pri poročilih poslušamo o grožnjah z raketami. »Južni Korejci so že vajeni groženj. Ko so pred leti začeli s propagando, da bodo uničili državo, so se južni Korejci bali, res so bili v strahu. Ampak ko iz številnih groženj nikoli ni bilo nič, so se nanje že navadili. Tudi v medijih se tam o tem ne govori. Več se o tem govori tu, v Sloveniji,«

pravi Blažka.

V nedeljskem večeru, ki ga je organizirala KUD Sloga, je povedala še veliko drugih zanimivosti in posebnih zgodb. Ob koncu je vsem zbranim ponudila še korejski čips, ki se ga da kupiti tudi v Sloveniji, na list papirja pa smo zapisali še svoje ime.

Polona Rudolf Žigon

Poklon pesnicama Svetlani Makarovič in Lili Novy

Kulturni krožnik, ki se je odvijal v avgustu, smo tokrat posvetili dvema slovenskima pesnicama – Svetlani Makarovič in Lili Novy. Obe spadata med najboljše slovenske pesnice, Novyjeva je delovala v prvi polovici dvajsetega stoletja, Makarovičeva pa od začetka druge polovice dvajsetega stoletja vse do danes.

Lili Novy se je rodila leta 1885 kot Elizabeta Haumeder v Gradcu v plemiški družini očetu Nemcu in mami Slovenki. Pesniti je začela že pri šestih letih. Sprva je pisala pesmi zase v nemščini, vse dokler njenega pesnjenja ni odkril mož in jo spodbudil k objavi. Začela je prevajati dela Otona Župančiča v nemščino, prevedla je tudi celoten Prešernov Sonetni venec. Pisala je

ljubezenske pesmi, veliko pa jih govori tudi o življenju in smrti. Posebno mesto v pesmih Lili Novy pa je imela narava, saj je v pesmih velikokrat opisovala naravne cikle. K pisanju pesmi za otroke sta najbolj pripomogla vnuka, ki ju je vzgajala. Tudi za njene otroške pesmi je značilno opisovanje narave in obilje podob živalskega sveta.

Svetlana Makarovič velja za prvo damo sodobne slovenske poezije. Rodila se je leta 1939 v Mariboru. Ustvarila je obsežen opus, ki obsega tako dela za odrasle kot tudi za otroke. Le kdo ne pozna Pekarne Mišmaš, Sapramiške ali Smetiščnega muca? Tudi v njenih pesmih in zgodbah za otroke imajo glavno vlogo živali. V svojih pesmih namenjenih odraslim pa se naslanja na ljudsko izročilo, predvsem na baladno pesništvo, ki ga združi z moderno liriko. V svojih pesmih je oživila celo vrsto slovenskih bajeslovnih likov – kresnik, Zeleni Jurij, Pehtra, večča, posebno mesto pa ima desetnica.

Kulturni krožnik je bil tudi tokrat združen s slikarskim ex-temporem, ki so se ga udeležili otroci. V prijetnem vzdušju prebranih pesmi so nastali lepo izdelki.

Neža Rudolf

Letos rekordno število fotografij

Člani KUD Sloga iz Črnega Vrha so se tudi letos odločili, da organizirajo fotografski natečaj, ki je bil že četrty po vrsti. Ker je bilo med fotografijami preteklih natečajev največ motivov narave, so se odločili, da letos razpišejo naslov Živalsko carstvo. Prejeli so 55 fotografij 21 različnih avtorjev, med katerimi je tudi nekaj takih, ki nimajo stalnega prebivališča na Črnovrški planoti. Pogojem za natečaj so ustrezale namreč samo fotografije, ki so posnete na Črnovrškem.

Strokovna komisija v zasedbi Damijan Bogataj (založnik, urednik Idrijskih novic), Nika Čepin (študentka grafične in medijske tehnologije) in Urban Podgrajšek (multimedijski ustvarjalec) je med vsemi prispelimi fotografijami izbrala 10 najboljših. Prvo mesto je zasedla Maja Požanel s fotografijo dveh metuljev in naslovom Simplicity, drugo pa Vesna Žgavec s fotografijo z naslovom Muca. Obe avtorici bosta nagrajeni z bonom

foto: Angela Habe

za razvitje fotografij.

Na fotografijah je bilo zaslediti veliko različnih živalskih motivov, najpogostejši pa so bili motivi domačih ljubljencev, pa tudi krave na paši so očitno precej fotogenične. Nekaj je bilo tudi fotografij srnjadi, eden od avtorjev pa je v objektiv ujel medveda. Prvih deset uvrščenih fotografij je bilo objavljenih v vitrini kulturnega društva v Črnem Vrhu.

Lovrenc Habe

Kino za luno prvič pod streho

Poletni kino večeri na prostem so v zadnjih letih v porastu. V ugodnih vremenskih razmerah lahko številne filme gledamo v domala vsakem slovenskem mestu. Nekoliko redkejši pa so v manjših krajih na podeželju. A ne v Črnem Vrhu.

Kino za luno, kot so v KUD Sloga poimenovali kino večer na prostem, je letos potekal tretjič. Lani in predlani so dogodek v sodelovanju s Mestno knjižnico in čitalnico Idrija pripravili pri smučišču Ski Bor, ki se ga je udeležilo več kot sto ljudi. Letos pa so zaradi mrzlega vremena kino predstavili v dvorano in morda je tudi zato bila udeležba precej bolj skromna. Film Upokojitev v stilu si je ogledalo zgolj 30 ljudi.

Ne glede na obisk pa so v kulturnem društvu pripravili še pico in kokice. Vsak, ki si je karkoli privoščil, pa je dobil še svojo številko za žreb, ki je bil po koncu filma. Vodji organizatorjev, Žiga Žveplan in Helena Felc Žveplan, sta namreč pripravila srečelov z uporabnimi nagradami.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija pa je v sodelovanju z lokalnimi društvi in organizatorji tekom poletja pripravila še nekaj projekcij na prostem na podeželju. 27. junija so si zainteresirani v Godoviču ogledali film Pripravnik. Isti film je bil 10. avgusta na ogled tudi pri lovski koči na Vojskem, še prej, 13. julija, pa družinski animirani film A je to: Pat in Mat v Kanomlji pri bivši šoli.

Polona Rudolf Žigon

Po kulturnih poteh

Slovenci smo navdušeni pohodniki in marsikoga je pot že zanesla tudi v bolj oddaljene kraje. Pa dovolj dobro poznamo svoj domači kraj? Prav to smo se vprašali člani Kulturno-umetniškega društva Sloga Črni Vrh in se odločili, da organiziramo pohod, na katerem bi spoznavali svojo domačo planoto in njene kulturne znamenitosti. Preko 20 pohodnikov se nas je zato v nedeljo, 14. oktobra 2018, iz Črnega Vrha odpravilo v Lome, kjer smo se najprej ustavili pri domačiji pri Kašču, kjer se je rodil Ivan Tominec, ki je deloval predvsem v prvi in začetku druge polovice dvajsetega stoletja. Bil je jezikoslovec, prevajalec in navdušen raziskovalec narečij. Njegovo najbolj znano delo je Črnovrški dialekt, v katerem je opisal svoje domače narečje in sestavil slovar narečnih besed. To ima še toliko večji pomen, saj je bilo to prvo tovrstno delo pri nas. Pot nas je pohodnike iz Zgornjih vodila v Dolnje Lome, kjer smo si najprej ogledali rojstno

foto: Karin Trček

hišo Mateja Cigaleta, ki je deloval v devetnajstem stoletju na Dunaju. Bil je pravnik in jezikoslovec, v zgodovino pa se je zapisal predvsem kot urednik Wolfovega nemško-slovenskega slovarja. Peš smo nadaljevali do kapelice v Dolnjih Lomeh, ki je posvečena Žalostni Materi Božji. Postavljena je bila v spomin na 14 fantov in mož iz Lomov, ki so padli v 1. svetovni vojni. Vrnili smo se na izhodišče, kjer smo pot zaključili s kratkim druženjem. Nedeljsko popoldne je vsem ostalo v lepem spominu, saj smo si delčke domače planote, kamor marsikoga le redko zanese pot, ogledali v miru in prijetni družbi.

Andraž Corn

V Zadlogu zmagal film Županov most

Avgusta so v Zadlogu spet zažarele domače filmske zvezde. Na domačiji pri Bizarju so mladi iz cele Slovenije pripravili 7. filmski večer. Slednji je prinesel dva sveža filma domače produkcije, publiki pa so predstavili še dva filma s festivala FIG – filmski izziv Gorenjske.

Ko je sonce komaj dobro zašlo, je spregovoril voditelj večera stand up komik Rok Škrlep, ki je publiko ogrel s posrečeno skupinsko igro, spraševal pa se je tudi, ali se kraju pravilno reče Zádlog ali Zadlóg. Publika se je

foto: Lovrenc Habe

odzvala različno, skupno jim je bilo le, da se ime kraja zaključí s h-jem, torej Zadloh.

Za veliko presenečenje večera je poskrbel mladinski pevski zbor Habemus Cor iz Ljubljane, v nadaljevanju pa sta skoraj 80-glavo občinstvo pozdravila izumitelj FIG-a, Rok Artiček, in predsednik KUD Sloga Črni Vrh ter vodja filmskih projektov v Zadlogu, Lovrenc Habe. Slednji je povedal, da so letošnji, 7. filmski večer, oglaševali, da se bo zgodil za sedmimi gorami in sedmimi vodami. Nazorno je naštel vseh teh sedem gora in sedem voda.

V nadaljevanju so predvajali dva filma s festivala FIG Irena in Arrivederci, za njima pa so predstavili letošnji snemalni vikend v Zadlogu ter predvajali filma Županov most in Film.

Po obeh ogledih so gledalci s polovico glasov in strokovna žirija z drugo polovico glasov izbrali najboljši film letošnje produkcije TV Zadlog. Ta naziv si je pridobil film Županov most, ki govori o nestrinjanju lokalnih prebivalcev z odločitvijo občine, da morajo poleg turistov tudi oni plačevati vstopnino v krajinski park in parkirišče. A se na koncu ugotovi, da župan ni imel prstov vmes, pač pa ga je v to prepričal lokalni novinar, ki je informacijo bliskovito razširil.

Zmagovalna filmska ekipa si je prislužila ogled filma v kino gledališču Tolmin. Humorno obarvan filmski večer pa bodo ustvarjalci ponovili še v Kopru.

Lovrenc Habe

Delno ali pretežno oblačno?

V nedeljo, 21. oktobra, je Črni Vrh spet jokal ... od smeha! Na oder črnovrške dvorane so namreč prišli komiki Aleš Novak, Sebastjan Spital in Admir Baltić in poskrbeli, da so marsikaterega bolele trebušne mišice.

Komične individualne predstave oziroma stand up komedije so v Črnem Vrhu vedno dobro obiskane. V dvorano pritegnejo tisto publiko, ki je po navadi ni na dogodkih, zato jo v KUD Sloga organizirajo vsako leto. Za razliko od prejšnjih let, ko so jih obiskali najbolj priznani slovenski komiki, pa se je letos predstavil tudi en svež. To je Velenjčan Sebastjan Spital.

Cvetka Batič

Blagor hiši, kjer se petje sliši ...

Petje v možganih sprošča hormone sreče, ti pa ustvarjajo prijetno počutje. Ne ustvarja samo dobre volje, temveč dobro vpliva tudi na pljuča, krepi trebušne mišice ter prepono, nas razvedri in nam daje nove energije.

V novo leto smo vstopile še pod vtisi jubilejnega koncerta ob 20. obletnici delovanja zbora, ki smo ga izvedle v začetku decembra. Gostile smo Slovenski oktet, ki je dogodku dal prav poseben pečat. Ponosne smo, da smo v našem kraju gostile tako eminentne pevce.

Naš zanos in veselje je prekinila žalost, saj smo se kmalu po novem letu poslovile od naše drage pevke Franke.

V februarju smo sodelovale na koncertu Borisa Kopitarja, občinska revija je bila v marcu. Me smo se predstavile v Idriji in dosegle odličen rezultat. Revija Primorska poje pa nas je popeljala v Lonjer pri Trstu. Jeseni smo zapele v Domu za starejše Bor, kjer smo starostnikom s pesmijo polepšale večer.

V začetku decembra smo, kot vsako leto, izvedle samostojni letni koncert z naslovom Lahkih not vsepovsod. V goste smo povabile MoPZ Domorodci z Velikega Ubeljskega. Koncert je povezovala Helena Pregelj Tušar, ki se je v veznem tekstu, skupaj z nami pevkami, sprehodila po pokrajinah od Istre, Koroške, Prekmurja, Prlekije, Bele Krajine do Dalmacije.

foto: Polona Rudolf Žigon

foto: Lovrenc Habe

Mlad komik je na Črnovrškem doživel svojo 16. predstavo. Veliko se je šalil na svoj račun, poudaril je, da mu je bližnja šoštanjska elektrarna pustila posledice, na katerih lahko gradi svoje šale. Nekoliko bolj poznan in najbolj direkten je Admir Baltić, ki je navduševal v televizijski oddaji StendAp. Ljubljčan se veliko osredotoča na svoje korenine, tudi otrok in žena mu večkrat postrežeta z dobrimi vsebinami.

Najbolj prepoznan pa je Aleš Novak, skečoholik in sovoditelj oddaje Štartaj Slovenija. Slednji je bil voditelj 3. stand up komedije v Črnem Vrhu in tudi priložnostni predavatelj o vremenu.

V zaodrju so komiki povedali, da jim je bil nastop zelo všeč, saj so bili deležni zelo dobre publike. »Najboljše je, ko ti fore uspejo, da se ljudje režijo. Komiki smo že po uvodnem delu z aplavzi začutili, da ste fajn, zato nas v zaodrju ni bilo strah, da bi šlo kaj narobe,« je po predstavi za Idrijske novice povedal Aleš Novak.

V KUD Sloga vsako leto pripravijo en večer stand up komedije, saj so prepričani, da je to za Črni Vrh povsem dovolj. Ne smemo namreč pozabiti, da je tam veliko drugih kulturnih in športnih prireditev.

Organizacija letnega koncerta je za zbor velik izziv. Zahvala gre naši zborovodkinji Katji Bajec Felc, ki je tudi idejna vodja celotnega programa. Njena požrtvovalnost in trud sta pripomogla k odlični izvedbi programa ter koncerta nasploh. Hvala tudi naši predsednici Sonji Mozetič ter prav vsem pevkam za pomoč pri organizaciji izvedbe koncerta in pogostitve po njem.

Prav lepo je bilo peti pred polno dvorano poslušalcev, ki so s prisotnostjo dodali svoj del k lepemu kulturnemu dogodku v našem kraju. V družabnem delu večera smo s pesmijo in druženjem v veselem in sproščenem vzdušju zaključili letošnji koncert, pozitiven odziv poslušalk in poslušalcev pa nam je dal novih izzivov za nadaljnje delo.

Pevke rade hodimo na pevske vaje, nekatere celo iz Nove Gorice, Vipave in Idrije. Sodelovanje v zboru zahteva veliko žrtev, odpovedovanja in prilagajanja. Potrpežljivost, želja po boljšem in zahtevnejšem se kaže s tem, da zapete pesmi zvenijo vedno boljše. Razlog za to je tudi sodelovanje s pedagoginjo Tanjo Rupnik, ki nas uči vokalne tehnike. Pripravljenost vlagati v skupnost, vase, se učiti in spopadati z vedno novimi izzivi zagotovo pomeni tudi dober rezultat. Trudimo se pesmi zapeti po naših zmožnostih. Ko je zadovoljna Katja, smo zadovoljne tudi me. Takrat vemo, da smo delo dobro opravile.

Kjer je konec, je tudi začetek, pravi pregovor, zato že razmišljamo, kako naprej. Ker pa nam ne manjka optimizma ter veselja do petja in druženja, smo prepričane, da bomo tudi v prihajajoči sezoni uspele izpolniti načrtane plane.

Še vedno pa vabimo medse vse, ki imate veselje do petja in glasbe. Z veseljem vas bomo sprejele v našo družbo.

Polona Rudolf Žigon

Novo krajevno vodstvo

Leto 2018 so v veliki meri zaznamovale tudi volitve. V maju smo glasovali na referendumu o drugem tiru, v juniju so sledile parlamentarne volitve, jesen pa so zaznamovale lokalne volitve. Izvoljen je bil nov župan, nov občinski svet ter nov Svet Krajevne skupnosti Črni

Vrh. Dosedanji svet v sestavi Jurij Kavčič, Marija Kofol Kavčič, Gregor Rupnik, Izidor Benčina, Andrej Rupnik, Hermina Tominec, Janez Rupnik, Jurij Pivk in Ivan Bajec je zamenjal nov svet v sestavi Jurij Kavčič, Marija Kofol Kavčič, Klemen Logar, Jernej Črnologar, Alojz Nagode, Lovrenc Habe, Mojca Rupnik, Andrej Žigon in Damijana Kodelja. Za novega predsednika sveta je bil izvoljen Jernej Črnologar, ki je za Časopis Sloga zapisal: »Spoštovani krajanji in krajanke! December je vedno tisti čas, ko se ozremo v leto, ki je za nami. Letos pa še posebej, ker smo izvolili novi svet krajevne skupnosti. V želji, da bi bili čim bolj koristni za krajevno skupnost, družbo, kulturo, ki nas obdaja, bomo skušali v naslednjih štirih letih zblížiti ljudi, da bomo začeli delovati složno med seboj brez podtikanja polen pod noge drug drugemu. V prihodnjem letu bo dokončano gradbeno dovoljenje kanalizacijskega sistema na Črnovrškem, poleg tega bo urejen plac v Črnem Vrhu, upam, da že v naslednjem letu asfaltacija šolske obvoznice, potekalo bo redno vzdrževanje cest in ostalih infrastrukturnih objektov. Seveda bomo upoštevali želje vseh vas krajanov in krajanek.«

Romana Rudolf

Ali še vedno poješ v zboru?

To je vprašanje, ki ga večkrat slišim in nanj vedno enako odgovorim: »Da, seveda. Zakaj pa ne?« In zgodi se, da potem tudi sama pri sebi razmišljam, kaj je tisto, kar me drži, da vztrajam.

Zelo živo se še spomnim petka pred dvajsetimi leti, ko smo bile tri punce iz mladinskega zbora povabljene v mešani pevski zbor. Z veseljem smo se odzvale, saj smo to čakale že od konca osnovne šole. Bilo me je strah, obenem pa sem bila polna pričakovanj. Tisto leto je bilo tudi za »stare člane« zbora malo drugače, saj je po Cilkinem odhodu Katja prevzela vodenje zbora. Z veliko mero energije in pozitivne naravnosti se je lotila dela in v zbor prinesla tudi nekaj novosti.

V zbor se vključiš zaradi veselja do petja, seveda pa se počasi stkejo vezi prijateljstva in želje po druženju. Kmalu se zaveš, da nisi samo pevec, ampak tudi člen v

foto: Erika Iskra Tomažič

verigi prijateljstva in skupnih uspehov. In čeprav te včasih zaradi prenatrpanosti razpoložljivega časa obide misel, da bi lahko opustil petje v zboru, se kaj hitro zaveš, da ti bo nekaj manjkalo. Nekaj, kar boš težko zapolnil z drugo dejavnostjo. Verjetno je to težko razumeti nekemu, ki tega ni nikdar poskusil. Kakor je tudi težko razumeti, kako lahko petek za petkom pustiš nedokončano delo, družino, se odpoveš počitku, ki bi ti po delovnem tednu pripadal. Ampak greš, ker veš, da »kdor poje dvakrat moli«, in morda je za marsikoga to najlažja in najlepša molitev. Na vaje greš, ker veš, da se je zborovodja na te vaje pripravljala in zato porabila svoj čas in sedaj upa, da boš prišel in sprejel, kar te je pripravljena naučiti. Greš, ker se počutiš odgovornega, saj si se v zbor vključil, da boš sodeloval in ne manjkal. Pa vendar se zgodi, da res ne moreš. In takrat občutiš, da ni bil pravi petek. Manjka ti petje in stik z ostalimi člani, manjka ti smeh, ki nastane zaradi neubranosti enega ali drugega glasu, in manjka ti druženje, ki se občasno »zgodí« po končanih vajah. In kar je še bolj smešno, še otroci te vprašajo: »Ja. mami, zakaj pa ne boš šla na vaje?« Torej jim le nisem tako manjkala petkove večere vsa ta leta.

Če se vrnem na začetek: »Zakaj vztrajam?« Ker me sodelovanje v zboru z vsem, kar spada zraven, bogati in mi polni baterije.

Irena Kenk, ravnateljica

Osnovna šola Črni Vrh

V šolskem letu 2017/2018 je bilo v osmih oddelkih 134 učencev. Imeli smo kombinacijo 6. in 8. razreda, dva oddelka podaljšanega bivanja (od 1. do 5. razreda), v katera je bilo vključenih 79 učencev, in dva oddelka varstva vozačev, v katera je bilo vključenih 41 učencev. Učencev, ki so se v šolo vozili z avtobusom in kombijem podjetja NOMAGO, je bilo 81, tri učence pa so vozili starši (Mrzli Log, Kanji Dol)

V preteklem šolskem letu je bil učni uspeh 99,41 %, realizacija pouka 99,58 %, obisk pouka 96,87 %, realizacija razširjenega programa (dodatni, dopolnilni, interesne dejavnosti) ter ure dodatne strokovne pomoči za 12 učencev 100 %.

Učenci OŠ Črni Vrh so bili uspešni na šolskih tekmovanjih različnih nivojev, izvedli smo naravoslovne, kulturne, tehniške in športne dni, projekte in krožke.

Rezultati NPZ v 6. in 9. razredu so nad slovenskim povprečjem pri vseh predmetih, razen pri angleščini je rezultat za 1,29 pod povprečjem.

Za Cankarjevo priznanje je tekmovalo 69 učencev od 1. do 9. razreda. Bronasto Cankarjevo priznanje je prejelo 16 učencev in 4 učenci srebrno priznanje.

Za Bevkovo bralno značko je tekmovalo 118 učencev, 16 učencev pa je prejelo priznanje za devetletno zvestobo bralni znački.

Učenci od 6. do 9. razreda so tekmovali o sladkorni bolezni in od 50 tekmovalcev so bronasto priznanje prejeli 4 učenci, 2 učenca srebrnega.

Tekmovanja s področja angleščine se je udeležilo 10 učencev 8. in 9. razreda in prejeli so 6 bronastih priznanj.

Angleške bralne značke EPI Reading Badge se je udeležilo 74 učencev od 2. do 9. razreda, od katerih je 15 učencev prejelo srebrno in 41 učencev zlato priznanje.

Tekmovanja iz nemške bralne značke se je udeležilo 15 učencev od 7. do 9. razreda. Prejeli so 4 srebrna priznanja in 9 zlatih.

Tekmovanja s področja matematike – matematični

Kenguru se je udeležilo 76 učencev od 1. do 9. razreda; bronasto priznanje je prejelo 12 učencev.

S področja biologije je tekmovalo 14 učencev 8. in 9. razreda. Prejeli so 5 bronastih in 1 srebrno priznanje. S področja kemije pa je tekmovalo 20 učencev 8. in 9. razreda; prejeli so 3 bronasta in 1 srebrno priznanje.

Tekmovanja v znanju naravoslovja – Kresnička se je udeležilo 45 učencev od 1. do 7. razreda; bronasto priznanje je prejelo 19 učencev.

Tudi na področju raziskovalnih nalog smo bili uspešni. Trije učenci 9. razreda so izdelali nalogo z naslovom: Uporaba odpadnega materiala pri brizganju rotorjev za prašno barvanje pločevine. Predstavili so jo na srečanju Mladih raziskovalcev v Idriji in se uvrstili na državno tekmovanje, kjer so prejeli bronasto priznanje.

Tri učenke 7. razreda so napisale raziskovalno nalogo z naslovom Anksija in depresija nekoč in danes in zanjo prejele tolažilno nagrado.

Tekmovanja s področja zgodovine se je udeležilo 6 učencev, in sicer 2 iz 8. razreda in 4 iz 9. razreda. Vsi so osvojili bronasto in trije srebrno priznanje.

V okviru zgodovinskega krožka je učenka 7. razreda napisala zgodovinsko raziskovalno nalogo z naslovom Migracije na Črnovrški planoti v 20. stoletju in zanjo prejela srebrno priznanje.

V državni projekt ESTEAM (ERASMUS +) je že dve leti vključena tudi naša šola. Delo se je prevesilo v drugo fazo in se bliža koncu. Ob koncu prejšnjega šolskega leta je bil zaključen E-BOOK, ki vsebuje predvsem izsledke primerjave učnih načrtov naravoslovja na Portugalskem, Norveškem in v Sloveniji. Hkrati so oblikovali in razvijali vsebine za aplikacijo, ki jo bodo lahko s tablico ali mobilnim telefonom uporabljali pri delu na terenu.

Mladi planinci so se udeležili Regijskega tekmovanja MiG v Pivki z dvema ekipama, kjer so dosegli 4. mesto, na državnem tekmovanju v Trzinu pa so dosegli 17. mesto.

Tekmovanja Vesela šola se je udeležilo 12 učencev od 4. do 9. razreda; bronasto priznanje je prejelo 6 učencev, vsi, ki so dosegli vsaj 50 % točk. Državnega tekmovanja pa sta se udeležili dve učenki iz 8. razreda in prejeli srebrno priznanje.

foto: Ivanka Erjavec

Tekmovanja Cici vesela šola so se udeležili učenci od 1. do 4. razreda in vsi prejeli priznanje za sodelovanje.

Tekmovanja Računaje je igra se je udeležilo 83 učencev od 1. do 5. razreda; 13 učencev je prejelo zlato priznanje.

15 učencev 5. razreda je uspešno opravilo kolesarski izpit in prejelo izkaznice o opravljenem kolesarskem izpitu.

Sodelovali smo tudi na Likovnih natečajih, in sicer:

- Povabimo sonce v šolo,
- Naravne in druge nesreče, naslov teme Klic na številko 112,
- Plakat Miru,
- Astech – novoletna voščilnica.

Organizirali smo Plavalni tečaj za učence 3. razreda, Šolo v naravi za učence 6. razreda. Potekal je tudi preventivni projekt Mladinske delavnice, ki so bile namenjene učencem od 7. do 9. razreda. Vodila sta jih strokovna delavca Centra za socialno delo Idrija.

Zdravstvena vzgoja je bila izvedena v vsakem razredu, vodile so jo diplomirane medicinske sestre Zdravstvenega doma Idrija, ki imajo bogate izkušnje na področju promocije in vzgoje za zdravje.

Organizirali in izvedli smo tudi Ustvarjalni tabor, ki je potekal med 13. in 15. aprilom 2018 v CŠOD Burja, Seča pri Portorožu. Udeležilo se ga je 24 učencev od 5. do 9. razreda.

Na 28. nacionalnem otroškem parlamentu je bila tema: Šolstvo in šolski sistem. Omenjeno temo bodo

učenci obravnavali tudi v šolskem letu 2018/2019.

V šolskem letu 2017/2018 je bila na Osnovni šoli v Črni Vrh ustanovljena šolska skupnost učencev in učenk.

V šolskih prostorih potekajo tudi izvenšolske dejavnosti. Na šoli delujeta oddelek Glasbene šole Idrija in oddelek Čipkarske šole Idrija.

Učenci trenirajo karate (Karate klub Kolektor), ples (Cici plesni klub Idrija), smučanje (Smučarski klub Javornik), gorsko kolesarstvo (MBK Črni Vrh), nogomet, košarko (TRMA Zadlog), taborniki, orientacijski in modelarski krožek.

Na šoli delujejo trije pevski zbori pod vodstvom zborovodkinje Damjane Vončina in sicer

Otroški pevski zbor Cekinčki (učenci 1. in 2. razreda), Otroški pevski zbor Cekin (učenci od 3. do 5. razreda) ter Mladinska vokalna skupina – pevke in pevci od 6. do 9. razreda.

Mladinska vokalna skupina je pripravila spevoigro Kresniček, ki jo je Radovan Gobec napisal za pevce soliste, zbor in klavirsko spremljavo. Imeli so devet predstav, udeležili so se območnega v Idriji, regijskega v Tolminu in državnega srečanja otroških gledaliških skupin v Novem mestu kjer so jim podelili srebrno plaketo JSKD-ja.

V sredo, 13. 12. 2017, je bil v OŠ Črni Vrh dobrodelni božično-novoletni koncert, na katerem je bila izvedena spevoigra Kresniček.

Urban Rupnik

Prijatli!

Preteklo leto je bilo za Pobe precej drugačno od ostalih štirinajstih. Zborovodkinja Veronika Škedelj je dobila podmladek, kar smo ostali člani zbora izkoristili in vzeli podaljšan dopust. Ta je trajal od konca aprila do konca septembra. Vseeno pa smo bili pred dopustom kar precej aktivni. Za februarški kulturni praznik smo nastopili na prireditvi v Zavrnatcu, aprila pa kot gostje sodelovali na letnem koncertu Mešanega pevskega zbora Objem, kjer prepeva bivši Pob Boštjan Zajec. Pripravili smo tudi letni koncert z Moškim pevskim zborom Srečko

foto: arhiv MoPZ Pobje

Kosovel kot gosti. Na koncertu smo se predstavili z nekaj novimi skladbami, glede na to, da se je sestav Pobov v štirinajstih letih precej spremenil, pa smo ponovili tudi nekaj že znanih skladb. Posebna izkušnja za nas je bila v tem letu tudi sodelovanje na zborovodski šoli v Idriji, ki jo je vodila Jerica Bukovec Gregorc, mi pa smo bili eden izmed treh demonstracijskih zborov. Poleg tega smo se udeležili prireditev Primorska poje in Občinske revije pevskih zborov. S petjem ob rojstnodnevnih obletnicah, rojstvih, podoknicah in porokah smo skrbeli za druženje in prijateljstvo, ki so tudi glavna motivacija za vzdušje in delo v zboru. V novo delovno leto smo vstopili polni zagona in z novimi zadanimi cilji. Glavni od njih so, tako kot vsako leto, prej omenjene prireditve. Dodali bomo še mednarodno tekmovanje, kamor se bomo odpravili tudi z novimi in novimi »starimi« okrepitvami.

Anka Sedej

Medgeneracijsko druženje v vrtcu

Letos je medgeneracijsko povezovanje prioriteta tema projekta Zdravje v vrtcu. V začetku oktobra je bil teden poimenovan Simbioza giba, v katerem smo se intenzivno posvetili povezovanju in druženju s starejšimi. V vrtcu smo najprej izdelali skupni plakat, s katerim

smo povabili vse stare starše, tete, strice ..., da se nam pridružijo pri našem delu, igri in dejavnostih. Organizirali smo pohod na Trate z vsemi skupinami, kjer smo skupaj nabirali kostanje. Odzvalo se je kar lepo število babic. V celem tednu so se nam vsak dan v vrtcu pridružile stare mame, na obisk pa je prišla celo prababica. Z nami so se igrale, povedale in zapele so nam kakšno pesmico in nas razveselile s prebiranjem pravljic. Teden smo uspešno zaključili s peko palačink na vrtčevskem dvorišču. Takih srečanj, iger in dejavnosti smo bili zelo veseli in si podobnih želimo tudi v prihodnje, saj je povezovanje generacij temeljnega pomena za boljše medsebojne odnose in prijetnejše sobivanje.

Nataša Hvala

Utrip župnije v letu 2018

Leto, ki se končuje, je tudi v župniji natrosilo raznoraznih dogodkov, ki so nas razveselili, razžalostili, obogatili, presenetili, nas morda spodbudili k razmišljanju in novemu zagonu.

Veroučenci so pridno hodili k verouku, tretješolci so prvič prejeli sveto obhajilo, osmošolci in devetošolci pa zakrament svete birme. Tudi letos so člani Karitas poskrbeli za prijetno srečanje starejših s sveto mašo in skupnim druženjem. Člani molitvene skupine so po svojih močeh poskrbeli za molitev pred mašami. V začetku avgusta smo poromali na Sveto Goro, konec oktobra pa je okrog trideset naših župljanov skupaj poromalo v Medžugorje.

Dvakrat nas je obiskal tudi pater g. Ivan Bresciani, ki bo naslednje leto v postu vodil misijon v naši župniji. Eden od misijonarjev je bil z mladimi na vikendu za pripravo oratorija.

Novost je bila obeležitev jubilejev zakoncev, ki so se pri sveti maši zahvalili za skupaj prehojeno pot in se priporočili za Božje varstvo za naprej. Oktobra smo se razveselili čudovitih novih oltarnih prtov, izjemno delo številnih klekljaric in drugih pridnih rok, potrebnih za izvedbo takega projekta. Kot že kar nekaj let doslej smo na soboto pred prvo adventno nedeljo smo izdelovali

adventne venčke, za kar se zahvaljujemo vsem, ki pripravijo in vodijo to delavnico. Leto bomo zaključili s Trikraljevsko akcijo, ki ima poleg dobrodelnega še duhovni, izobraževalni, vzgojni in kulturni namen. V primeru lepega vremena bo isti dan, na štefanovo, tudi blagoslov konj.

Na poseben način je to leto gotovo zaznamovala menjava župnikov. G. Srečko Vončina, ki je v naši župniji služboval devetnajst let, za kar smo mu zelo hvaležni, se je od nas poslovil ter odšel na novo delovno mesto župnijskega vikarja v Kobarid. Medse pa smo z veseljem sprejeli novega župnika, g. Iztoka Mozetiča, ki mu želimo, da bi se pri nas čim bolje počutil ter da bi skupaj z njim vztrajno, s ponižnostjo in ljubeznijo gradili Božje kraljestvo na zemlji.

V nadaljevanju sledijo zapisi o delu skupin.

Neža Rudolf

Oratorij – Črni Vrh je za teden dni postal indijanska vas

Od 13. do 19. 8. 2018 je v Črnem Vrhu potekal oratorij z naslovom Eno je potrebno. Udeležilo se ga je 100 otrok iz Črnega Vrha, Godoviča, Cola, Logatca ter Škofje Loke, za katere je skrbelo 27 animatorjev. Naš program je usmerjala življenjska zgodba slovenskega misijonarja Friderika Baraga, ki je večino življenja preživel med

foto: Andrejka Bizjak

Indijanci v Severni Ameriki. Letos smo v enodnevni delavnici polstenja volne sodelovali tudi z Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo, česar smo bili posebej veseli. Kot vsako leto smo tudi letos sodelovali z domom starejših občanov Bor, kjer so se otroci ves teden družili z uporabniki v času dopoldanskih delovnih terapij. Po 13 letih izkušenj lahko z gotovostjo trdimo, da otroci najbolj uživajo v popoldanskih igrah, ko imajo možnost druženja z otroki vseh starosti in ne samo z vrstniki, s katerimi čas preživljajo v šoli. Prepričani smo, da je ravno priložnost druženja, učenja in sodelovanja otrok različnih starosti tisto največje bogastvo, ki nam ga daje oratorij. Prav zato polni lepih doživetij in spominov z veseljem pričakujemo prihodnje poletje in novo priložnost za kakovostno in aktivno preživljanje počitnic.

Dušan Žgavec

Zakonska skupina

Zakonci smo vztrajali in se srečevali ob temah Ljubezen in spoštovanje. Za božičnico smo pripravili razmišljanja, ki so povezovala instrumentalne in pevske točke, ki so nam jih pripravili naši glasbeniki in pevci pod vodstvom Lee Zajec. Deležni smo bili veliko pohval in prošenj, da bi božičnico ponovili, saj je mnogi niso videli in slišali. Vsi nastopajoči so se strinjali in božičnica je res doživela ponovitev. Za zaključek sezone smo pripravili druženje, na katerem smo se našemu dolgoletnemu duhovnemu voditelju Srečku lepo zahvalili za ves čas, potrpežljivost in ljubezen, ki nam jo je naklanjal v vseh teh letih. Novo sezono smo pričeli s praznovanjem okrogle obletnice naše članice in novim duhovnim voditeljem Iztokom, ki se nam je z veseljem pridružil.

Andraž Kavčič

Ministranti

Tudi letos smo se z ministranti v naši župniji imeli zelo lepo. S skupnimi močmi se trudimo, da s srčnim delom dajemo čast Bogu.

Letošnje leto je bilo za nas na nek način nekaj novega, saj je v našo župnijo prišel nov župnik, gospod Iztok Mozetič. V naše vrste je prinesel nekaj novega,

tako duhovno kot tudi praktično. Ministranti z mano na čelu se z njim vsako srečanje naučimo nekaj novega. Ena izmed pomembnih sprememb, ki sva jo sprejela z gospod župnikom, je mesečno srečanje, pri katerem se dotaknemo tudi teoretičnih vsebin streženja pri sveti maši. Obravnavamo različne teme in spodbujamo sodelovanje ter razmišljanje. Strokovno znanje gospoda Iztoka nam je še kako v pomoč, saj s tem strežba postane res nekaj velikega, nekaj, kar je Bogu zelo všeč. Letos se nam je ministrantska zasedba povečala za 4 nove člane, ki so bili v nedeljo, 11. 11. 2018, tudi uradno sprejeti med ministrante s posebnim obredom.

Kot vodja ministrantov sem z delom skupine zelo zadovoljen in sem nanjo ponosen. Mislim, da smo ena redkih župnij, ki imam tako močno zasedbo mladih fantov, ki so res zagreti za delo pri oltarju, in na to mora biti župnijsko občestvo ponosno.

Neža Rudolf

Mladinski zbor

Zbor sestavlja okrog 15 osnovnošolcev in nekaj srednješolk. Poleg rednega programa smo preteklo sezono peli na dekanijskem srečanju otroških in mladinskih zborov v domači cerkvi, na spominskem večeru z Majdo Mencinger in nekaj porokah (tudi izven župnije). Veseli smo, da lahko prepevamo in z nekoliko sodobnejšimi ritmi slavimo Boga. Kljub enormni količini smeha in klepetanja na vajah se trudimo odpeti čim bolj ubrano ter svojo mladost ponesti do poslušalcev. Letos zbor vodim sama, kar zame predstavlja kar velik izziv, zato sem toliko bolj ponosna na vse pevce, ko na nastopih dajo vse od sebe in vsakič znova dokažejo, da razvijajo talent, ki so ga prejeli. Zahvala gre tudi Andreji Erjavec in Marti Habe, ki skrbita za instrumentalno spremljavo na vseh nastopih.

Manca Rudolf

Dramska skupina

Novo »delovno« leto z novimi projekti se za dramsko skupino začne oktobra, ko se začnemo pripravljati na prihod sv. Miklavža, ki ga vsako leto skupaj z otroki pričakamo v dvorani KUD Sloga s kratko igrico.

Novoletne počitnice so bile to leto krajše kot običajno, saj smo kmalu začeli z vajami za igro ob materinskem dnevu. Letos sva se z Valentino odločili za nekoliko drugačen pristop in sva namesto igre kot poklon vsem staršem, predvsem našim mamam, pripravili kratek »muzikal«. S pomočjo Mladinskega pevskega zbora Župnije Črni Vrh smo priredbo vsem dobro znane melodije skupine Queen, Bohemian Rhapsody, 25. marca uprizorili v domači cerkvi.

Poleti so se naši mladi igralci prelevili v pogumne Indijance, ki smo jih med oratorijem spoznavali skozi oči slovenskega misijonarja Friderika Ireneja Baraga. Preden pa so vsi nestrpnost skočili v indijanska oblačila in začeli postavljati šotore, nas je čakala še posebna naloga. Vsi skupaj smo se odpravili na popotovanje od župnišča do »Metke«, kjer smo se ob slastnih palačinkah poslovlili od štirih »igralskih veteranov«, ki so se s končanjem osnovne šole poslovlili tudi od naše male dvorane in pogumno zakorakali velikim odrom naproti. Sladke palačinke pa so vseeno imele malo grenak priokus, saj se nismo mogli izogniti slovesu tudi od gospoda župnika Srečka, ki bi se mu ob tej priložnosti še enkrat radi zahvalili za spodbudne besede, finančno pomoč in predvsem iskreno veselje ter navdušenje, ki ga je delil z nami po vsakem našem opravljenem nastopu. Prav njegova pozitivna energija in nasmehi na obrazih naših gledalcev so tisto, kar nam daje veselje do te čudovite umetnosti.

Terezija Rupnik
Pritrkovalci

Letos je bilo pritrkovalcev kar sedem. Vadili smo v župnišču vsako drugo soboto v mesecu. Ko so postali bolj spretni z zvonjenjem in ritmom, smo se odpravili na zvonik. Letos smo poleg vseh praznikov pritrkovali tudi za sveto birmo in sveto obhajilo. Upamo, da vam z našim

pritrkovanjem polepšamo praznike in naredimo dan ter vzdušje še lepše.

Majda Bajec

Župnijska Karitas

Župnijsko Karitas sestavlja družba desetih članov in članic, ki se preko leta trudimo z različnimi aktivnostmi, s katerimi pomagamo ljudem v stiski, ostarelim in bolnim. Srečanja imamo enkrat mesečno, razen poleti, ko so počitnice. Eden od članov se udeleži tudi srečanj dekanijske Karitas, ki potekajo v Idriji. Občasno dežuramo tudi v centru pri razdeljevanju hrane. Večkrat obiščemo starejše od 80 let, bolnike in ostarele po domovih. Za božič in veliko noč jim pripravimo tudi manjša darila. Kot vsako leto smo tudi letos pripravili srečanje starejših. Veseli nas, da je udeležba vsako leto večja. Veseli nas tudi, da zaenkrat kakšnih večjih socialnih stisk v naši župniji še ni, se pa odzovemo vsakemu klicu na pomoč oziroma prošnji.

Polona Rudolf Žigon

Otroški pevski zbor Župnije Črni Vrh

Najmlajši so tudi v preteklem letu radi prepevali pri Otroškem pevskem zboru Župnije Črni Vrh. Z veseljem so s petjem sodelovali pri svetih mašah, na Dekanijskem srečanju otroških in mladinskih pevskih zborov Idrijsko-cerkljanske dekanijske, ki je v aprilu potekalo v Črnem Vrhu. V juniju smo sklenili pevsko leto na skupnem koncertu vseh župnijskih zborov v Lomeh. Zagnano so mladi pevci zopet začeli v septembru. Letos se na pevskih vajah srečuje dvanajst otrok, že drugo leto zapored je več dečkov. Prvi večji izziv je bil koncert V Tvojo hvalo, zdaj pa se že veselo učimo novih pesmi.

Janez Hvala

Svetopisemska skupina

Tudi v letu 2018 smo se člani svetopisemske skupine srečevali dvakrat na mesec po ponedeljkovi večerni maši in se poglobljali v Sveto pismo Stare zaveze. Odkrivali smo, kako nas Bog ljubi in nas iz te ljubezni opominja na

naša kriva pota preko prerokov, pregovorov in psalmov. Da pa ni vse ostalo samo pri raziskovanju, smo na svetopisemsko nedeljo predstavili Pridigarja, ki je večno aktualen, z branjem pred mašo. Z jesenjo pa smo začeli postopoma odkrivati Lukov evangelij.

Jernej Zajec **Jasličarji**

Jasličarji župnije Črni Vrh delujemo že petnajsto leto. Zberemo se v novembru, da se dogovorimo o temi, razdelimo si dela, analiziramo stvari.

Z lanskimi jaslicami smo prikazali blagoslov doma. Na sveti večer se družina zbere, blagoslovi dom, gospodarska poslopja, živali, zahvali se za prejete dobrote ter se priporoča v Božje varstvo še naprej. S tem smo hoteli pokazati, da je še vredno gojiti tradicijo in vrednote naprej in da je v veri in molitvi upanje in veselje.

Saša Žgavec **Vera in luč**

Člani skupine Vera in luč smo se tudi letos redno srečevali vsako drugo nedeljo v mesecu od oktobra do junija. Skozi vse leto nas je spremljala egipčanska kultura, saj so program pripravili Lučarji iz Egipta. V mesecu decembru nas je obiskal sveti Miklavž, ki je z nami očitno kar zadovoljen, saj nas je prisrčno obdaril. Kmalu zatem je prišel mesec februar, ko Vera in luč na svečnico praznuje svoj praznik. Posebno pozornost smo prazniku namenili s sodelovanjem pri sveti maši v župniji Črni Vrh, čemur je sledilo praznično kosilo. Lučkarsko leto smo zaključili s piknikom pri Rudolfovih v Lomeh, kjer smo se na žalost tudi poslovili od našega župnika in duhovnega voditelja Srečka Vončine, ki smo mu hvaležni za ves čas in trud, ki ga je vložil v pripravo in vodenje naših srečanj, predvsem pa za vsako pozornost in milino, ki nam jo je namenjal.

foto: Vera Rudolf

Tomaž Rudolf **Ogenj, voda in srce**

Leto 2018 je bilo med gasilci v znamenju kongresa Gasilske zveze Slovenije, zato so tudi na občnem zboru našega društva potekale volitve za predsednika in poveljnika društva. Za novega predsednika je bil izvoljen Branko Rupnik, poveljnik pa sem postal Tomaž Rudolf. Društvo sva tako na organizacijskem kot tudi na operativnem področju prejela v zelo dobri kondiciji. V zadnjih petih letih se je močno izboljšalo stanje osebne zaščitne opreme. Vozilo, ki je leta 2015 zamenjalo že zelo iztrošeno cisterno, pa je odprlo možnosti za lažje, hitrejše in varnejše posredovanje ob požarih ter naravnih in drugih nesrečah. Poleg vozila je društvo v zadnjih letih pridobilo precej ostale opreme, ki je operativno moč gasilske enote povečala na zavidljivo raven. Konec 19. in v začetku 20. stoletja, ko so se ustanovljala prva gasilska društva na območju današnje Slovenije, je bil cilj povezovanja krajanov, da je bil ob nesreči v vasi vedno nekdo pripravljen pomagati rešiti nastalo situacijo. Moderen tempo življenja je pripeljal do tega, da se vedno manj ljudi vključuje v gasilska društva, obenem pa je v zadnjih letih zaznati velik porast intervencij. Za primerjavo naj povem, da je Gasilska enota Črni Vrh med

letoma 2008 in 2013 posredovala povprečno na sedmih intervencijah letno. V letu 2017 se je število intervencij povečalo na rekordnih 29, medtem ko je članstvo v društvu ostalo približno enako. Tako je en izmed izzivov, ki čaka novo vodstvo, prav kadrovanje. V našem društvu vedno z veseljem sprejmemo vsakega novega člana, ki bi bil pripravljen priskočiti sokrajanu na pomoč. Vabljeni, da se nam pridružite vsi, ki vam je mar, da sokrajan ob nesreči ne ostane sam. Z gasilskim pozdravom: NA POMOČ!

Marjetka Rupnik

Lepota nastajajoče čipke nam da novih moči

V preteklem šolskem letu smo z delom pričele v mesecu septembru in se dobivale dvakrat mesečno oziroma smo se sproti dogovarjale. Statusno smo se preoblikovale tako, da se je Društvo klekljaric Črni Vrh-Godovič priključilo Društvu klekljaric idrijske čipke Idrija. Še vedno delujemo kot samostojna skupina v okviru DKIČ pod mentorskim vodstvom gospe Anke Jamšek.

Šolsko leto smo posvetile izdelavi čipk po vzorcih naše članice Andre Jereb iz Godoviča. Vsaka klekljarica je izdelala vsaj eno čipko po njenem vzorcu, veliko od njih pa tudi po dve in več. Vse ste lahko videli na razstavi Andrine čipkaste sanje v OŠ Črni Vrh v mesecu juniju. O vtisih pa ste lahko prebirali tudi v različnih časopisih.

Drugi, prav tako pomemben del našega dela pa je obsegal izdelavo čipk za oltarne prte za črnovrško cerkev. Temu projektu so se priključile še številne druge klekljarice z naše planote. Prte smo klekljarice predale namenu na roženvensko nedeljo, ko so bili tudi blagoslovljeni.

Takrat je Anka Jamšek med drugim zapisala takole:

»Ni še minilo leto, ko so domače klekljarice na enem izmed naših srečanj rekly: »Klekljamo za romarske cerkve in kamor nas še prosijo za pomoč. Oltarji v naši cerkvi bi si tudi zaslužili prte, ki bi nas že sami nagovarjali in vabili k molitvi. Dajmo se skupaj, dokler nam še zdravje

foto: Janez Hvala

dopušča in lahko klekljamo.« Idejo je takoj podprl takratni župnik Srečko. Da bi vzorci res govorili in sporočali, smo potrebovali risarko vzorcev. Obrnila sem se na kolegico Majo Svetlik. Skupaj smo našli ideje. Izrisane vzorce smo pripele na bule in začele z delom. Domačim klekljaricam so se pridružile ostale članice skupine, njihove sestre, prijateljice. Izdelane čipke je prevzela Rafaela Petkovšek iz Idrije, ki jih je najprej oprala skupaj z blagom, tako da so se skrčile, in šele potem začela s polaganjem in šivanjem. Od prihoda v našo župnijo je delo podpiral in ga spremljal župnik Iztok.

Ste že opazili, da ima vsak oltar drugačno glavno čipko? Oltar srca Jezusovega ima srce obdano s trnjevo krono. Marijin oltar ima srce obdano z vencem 7 vrtnic, ki lahko predstavljajo 7 darov svetega Duha in tudi Marijinih sedem žalosti. Glavni oltar ima v čipko postavljeno hostijo. Na daritvenem oltarju je upodobljenih 5 hlebov in dve ribi. Vse slike so obdane s plameni. Prav tako se plameni ponavljajo v vseh elementih. Obračajo se drug proti drugemu in dvigajo v nebo. Plameni grejejo, se razdajajo, nam kažejo luč v temi in se med seboj prepletajo. Tudi mi se vsakodnevno srečujemo, prepletamo, razhajamo in puščamo sledi.

Veliko ur je bilo potrebnih, da so bile končane vse čipke. To so ure, ko naše misli niso zaposlene samo s prelaganjem klekljev in prepletanjem niti, ampak so ure, ko so naše

misli usmerjene v razmišljanje, molitve, prošnje, zahvale, naše odnose. Ves čas se trudimo, da so nitke tesno skupaj, lepo poravnane, vozli čim manj vidni. Zgodi se, da se nitke utržejo, pa jih privežemo; zmanjka časa, pa ga najdemo; pride bolezen, trpljenje, nerazumevanje okolice, a lepota nastajajoče čipke in zavedanje, da zmoremo narediti nekaj lepega, nam da novih moči.«

Katarina Rudolf Kavčič

Zeleni gozd je lovčev raj

Lovci v naši okolici poskrbijo kar za nekaj stvari, za katere morda sploh ne vemo. Zadolženi so za vzdrževanje in izdelavo lovskih objektov, kot so preže, krmišča (zabojniki in kozolci za krmo divjadi, avtomatske krmilnice). Letos so med drugim postavili novo prežo v Zagozdku pri Godoviču, ker je prejšnjo podrl močan veter. Za drugo leto planirajo izdelavo preže pri Kogejju v Idrijski Beli. Čiščenje in vzdrževanje lovskih stez je redno in nujno opravilo lovcev, saj si s tem omogočajo dostop v težko prehodne predele lovišča in seveda tudi transport uplenjene divjadi. Večina lovskih stez je na območju Idrijske Bele, kjer so neprehodne grape in je teren skalnat. Lovska družina Javornik vsako leto prireja tudi družinsko tekmovanje v streljanju na tarčo srnjaka z malokalibrsko puško in streljanje glinastih golobov s puškami z gladko cevjo. Udeležuje se tudi vsakoletnega tekmovanja lovskih družin, ki ga v sklopu Območne Zveze Lovskih družin Idrija prireja ena od članic zveze, in strelske tekme, ki jo prireja Območno združenje upravljalcev lovišč v Ajbi na Goriškem. LD Javornik vsako leto prireja tudi Hubertovo mašo, ki je predvsem namenjena druženju s krajani Godoviča in Črnega Vrha z okolico. Letos jo je organiziral revir Godovič pri Žgavcu (Bolčincu) v Grižah.

Nekaj besed sva s predsednikom LD Javornik Cirilom Lampetom namenila tudi volkovom, ki so v zadnjem času pogosto opaženi v okolici in ki so napravili že kar nekaj škode. Po neuradnih podatkih velja, da je pri nas okrog dvajset različnih volkov, ki so formirani v tri trope (Nanoški, Javorniški in Trnovski). V Sloveniji pa

predvidevajo, da je volkov 52. (Notranjska in Kočevska). S samim štetjem volkov oziroma spremljanjem populacije se ukvarja SLOWOLF. Načini pa so monitoring volka, vizualizacija zvoka volkov in štetje kupčkov iztrebkov. Število volkov lahko z dobrimi pogoji dokaj hitro narašča, saj ima lahko volkulja povprečno tudi pet in več mladičev na leto. Moramo vedeti, da volk načeloma nima naravnih sovražnikov. Ker ni lovna divjad, so izgube samo zaradi povoženih v prometu in raznih boleznih. Volk je na Črnovrškem povzročil precej škode na divjadi in domači pašni živali. Divjadi na območju Javornika, Križne gore in Male gore praktično ni več. Podobno stanje je na območjih LD Col, LD Krekovše, LD Kozje stena, LD Hotedršica. Škoda na drobnici: okrog 45 osebkov, škoda na goveji živini: napadenih 6 osebkov, od tega pokončan 1 osebek. Ker je volk za lovce brez odločbe ministrstva zaščiten divjad (zver), lovci v škodnem primeru nimajo nikakršnih pooblastil za oceno oziroma dolžnosti za povračilo škode. Običajno lovci obišejejo kraj dogodka in oškodovancu pomagajo pri kontaktu z osebo z ministrstva za kmetijstvo in Zavoda za gozdove, ki je zadolžena za oceno in povračilo škode.

Valentina Tominec

Sodelovanje Mestne knjižnice in čitalnice Idrija z različnimi inštitucijami v Črnem Vrhu

Mestna knjižnica in čitalnica v Črnem Vrhu deluje že šesto leto in z veseljem ugotavljamo, da trend izposoje in obiska počasi narašča ali pa vsekakor ostaja enak. Letos smo se odločili za obsežno raziskavo zadovoljstva uporabnikov z našimi storitvami – po pričakovanjih so krajani Črnega Vrha s knjižnico izredno zadovoljni, moti jih le prekratek urnik; vsi bi bili veseli še kakšne popoldanske ure več, in pa seveda prostor, ki je za takšno število knjig in za toliko obiska premajhen.

Okrog 3. decembra, ko Slovenci praznujemo Ta veseli dan kulture, in ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarja, tudi Mestna knjižnica in čitalnica Idrija otrokom iz osnovnih šol ponuja različne vsebine, pri

foto: Valnetina Tominec

katerih se lahko dodobra seznanijo s slovenskim ljudskim izročilom.

Tako smo z Osnovno šolo Črni Vrh nad Idrijo razvili prijetno sodelovanje, v okviru katerega učenci vseh razredov prihajajo v knjižnico, kjer jim knjižničarka predstavi ljudsko slovstvo. Izkazalo se je, da črnovrški otroci to temo že dodobra poznajo, zato je osnovno ugotavljanje prvin ljudskega slovstva zanje precej enostavno. Sledi prebiranje pravljice oziroma ljudske pripovedke, pri čemer so učenci najbolj navdušeni nad tisto O pastirčku in debeli uši. Eden od bolj zabavnih delov je zagotovo ugotavljanje narečnih izrazov v besedilu, saj vedno iščemo tudi črnovrške vzporednice za določen izraz. Učenci se zagotovo najbolj razveselijo

kviza, ki sledi na koncu – fantje proti dekletom ob opisu ugotavljajo, kateri so junaki slovenskega ljudskega slovstva. Igro vzamejo zelo zares, se pa vedno izkaže, da so dekleta v poznavanju junakov boljša.

Ravno tako je zelo uspešno sodelovanje z vrtcem. Vsako leto v jesenskih mesecih dobimo obisk vseh štirih vrtčevskih skupin posebej, pri čemer vsebine pravljic prilagodimo različnim starostnim skupinam. Otroci in vzgojiteljice prisluhnejo pravljici, ki jo interpretiramo s pomočjo raznih rekvizitov in aplikatov, na koncu pa si otroci še ogledajo določene knjige in se malo poigrajo v otroškem kotičku.

Letos smo razvili tudi zelo uspešno sodelovanje z Domom upokojencev Črni Vrh, sploh na področju projekta Primorci beremo, saj se nam je pridružilo še deset novih pridnih bralcev iz te ustanove. Projekt Primorci beremo s svojo naravo spodbujanja branja slovenskih knjig zelo pripomore k poznavanju slovenske literature in zavedanju, da je slovenska pisana beseda ravno tako kakovostna kot marsikatera tuja.

Knjižnica v Črnem Vrhu poleg vsega tega ponuja tudi mesečne ure pravljic za otroke ter bralne večere. V teh dolgih zimskih večerih je gotovo knjiga ena boljših stvari za preživljanje prostega časa, zato še naprej pridno prihajajte k nam.

Katja Pivk

Smučarski klub Javornik znova regijski prvak

Preteklo smučarsko sezono smo začeli že 19. novembra 2017 na Voglu, na smučišču Javornik pa slabe tri tedne kasneje, 4. decembra. Sredi decembra so sledile tradicionalne štiridnevne priprave v italijanskih Dolomitih. Pred prvo tekmo Notranjsko-primorske regije, ki je bila 30. 12. na SC Cerkljeva, smo opravili še nekaj treningov na domačem smučišču Javornik. Po novem letu so si treningi in tekme sledili kar pogosto in vikend za vikendom smo se udeleževali tekem bodisi za Primorski pokal (PP), na katerem tekmujejo tudi zamejski

foto: arhiv SK Javornik

klubi iz sosednje Italije, bodisi regijskih tekem, ki štejejo za končno uvrstitev v Notranjsko-primorski regiji (NPR). V smučarskem klubu je lansko sezono točke pridno nabiralo 20 mladih tekmovalcev. Regijskih tekem je bilo šest, od tega en slalom in pet veleslalomov. V sklopu PP-ja smo se udeležili dveh tekem na SC Cerkno, dve pa je gostil italijanski Forni di Sopra. Vse tekme potekajo v veleslalomu. Udeležili smo se tudi nekaterih državnih tekem s tekmovalci kategorij U12 in U14. Odlični rezultati tekmovalcev v posamičnih kategorijah pričajo o ponovno osvojenem prvem mestu v konkurenci dvanajstih klubov Notranjsko-primorske regije. Na drugem mestu so nam na stopničkah družbo delali člani SK Gorica, na tretjem pa tekmovalci SK Markin iz Postojne. Primorskega pokala se je udeleževalo 14 klubov. Tudi v razvrstitvi omenjenega pokala smo porazili prav vse nasprotnike in znova osvojili prvo mesto med klubi na absolutni lestvici pred SK Idrija in SK Matajur, na mladinski lestvici pa smo zmagovalno stopničko osvojili pred SK Gorica in SK Matajur.

V smučarskem klubu pa smo poleg udeležbe na tekmovanjih aktivni tudi pri sami organizaciji raznoraznih tekem. Imamo usposobljene časomerilce in sodnike. Lansko sezono smo organizirali kar nekaj tekem različnega ranga (SL, VSL), med njimi tudi nočni paralelni veleslalom. Naš raznovrstni smučarski program zajema tudi organizacijo in izpeljavo smučarskih tečajev, ki jih preko celotne sezone izvajamo ob primernih snežnih razmerah na smučišču Javornik. Vsi učitelji, ki posredujemo svoje znanje na mlajše rodove, prihajamo

iz tekmovalnih vrst kluba in vsako leto poskrbimo, da se izobražujemo na področju smučanja z udeležbo na različnih seminarjih. Zdrav tekmovalni duh, ogromno prostovoljnega dela, dobra družba in ljubezen do smučanja je to, kar združuje člane SK Javornik. Naj naše geslo: »Kdo je najboljši? Javornik!« odmeva še vrsto sezon.

Florjan Lampe

Športni objekt Storžice

Letošnje leto je bilo bolj umirjeno, vendar še vedno zelo aktivno. Organizirali smo 15. tek in 28. pohod na Špičasti vrh ter 10. turnir v miselni igri dama. Uspešni smo bili tudi na razpisu za šport Občine Idrija in pridobili kar nekaj sredstev za najem telovadnice za rekreacijo odraslih košarkarjev in nogometašev. Upam, da bomo tudi v prihodnje imeli dovolj zainteresiranih rekreativcev in bomo lahko upravičili vse termine. Uspešni so bili tudi tekmovalci na 20. državnem sekaškem tekmovanju lastnikov gozdov v Gornji Radgoni, ki so ekipno dosegli odlično 2. mesto. Dejavnice so bile tudi lanene žene, ki skrbijo, da tradicija in znanje o predelavi lanu ne bi zamrlo. Lovrenc Habe pa je s sodelavci priredil filmski večer pri Bizarju.

V jeseni smo bili zelo delovni pri ureditvi igrišča

foto: Rafael Bonča

Storžice in popravilu teptalca za sneg. Z Občino Idrija smo sklenili pogodbo za najem sredniške mlekarne in zemljišča, predvidenega za igrišče. Na podlagi najemne pogodbe smo se prijaviili na razpis Fundacije za šport za ureditve športnih površin in manjšega montažnega objekta. Rezultatov razpisa še nimamo, vendar smo že pričeli z aktivnostmi, ki so v tem trenutku izvedljive. Postavljen je skladiščni kontejner, v planu pa imamo postavitev nadstreška za teptalec. Za pomoč pri izvedbi dosedanjih del se zahvaljujemo podjetjem Dolomit d.o.o., Žagarstvo Pivk Franc s.p., Gozdarstvo Gregor Rupnik s.p. in Kolektor CPG d.o.o. Tudi pri teptalcu smo imeli kar nekaj dela, saj kar štiri leta ni bil v uporabi. Pri popravilih so nam pomagali Jurij Pivk, Jani Bonča, Ivan Mikuž, Jože Tratnik, Jože Petrič in Franc Jereb. Za vso pomoč se tudi njim iskreno zahvaljujemo. Teptalec je predviden za odprodajo, saj je glede na pretekle zime občutno prevelik. Na tem mestu se priporočamo za vsako pomoč pri iskanju morebitnega kupca.

V kolikor bomo uspešni na razpisu Fundacije za šport nas v prihodnjem letu čaka zelo veliko sprememb. Za vsako spremembo pa je potrebna določena mera energije, aktivnosti, časa. Vem, da se lahko potrudimo in si vzamemo čas, če želimo nekaj doseči. Tako smo izpeljali že ogromno prireditev, naredili stolp na Špičastem vrhu in še kaj. Za vso pomoč se vsem iz srca zahvaljujem in se priporočam še naprej. V društvu smo vedno odprti za nove pobude in ideje. Zelo bomo veseli tudi novih moči, zato vabim vse, ki želijo prispevati svoj čas in nekaj narediti za svoj kraj. Vse zainteresirane v februarju vabim na vsakoletni občni zbor.

Tomaž Rudolf

Fatamorgana pokorila Vipavsko dolino

Eden večjih uspehov se je za malonogometni klub Fatamorgana zgodil še v decembru 2017, ko je drugič zapored osvojila Novoletni futsal turnir v Dobravljah. Dvanajst ekip se je med seboj spopadlo za prestižni naslov najboljšega, na koncu pa smo dvorano ponovno najbolj veseli zapuščali člani ekipe Fatamorgana. V svojih vrstah smo imeli tudi najboljšega igralca turnirja Matica

foto: arhiv MK Fatamorgana

Jereba. Nato smo svoje tekmovalno leto nadaljevali, kjer smo ga leta 2017 končali, v zimski nogometni ligi v Dobravljah. Kot kaže, nam dvorana v Dobravljah zelo ustreza, saj smo po zmagi na novoletnem turnirju dvignili pokal tudi za zmagovalce Zimske lige 2017/2018. V finalu smo premagali ekipo Stella del nord z rezultatom 2 : 1 ter prejeli prehodni pokal ter nagrado za najboljšega vratarja, ki jo je prejel Tomaž Rudolf. Lahko rečem da je to največji uspeh ekipe Fatamorgana po pomladitvi ekipe.

S prihodom pomladi ter toplejših dni smo iz dvorane prešli na naše domače asfaltno igrišče. Kljub obveznostim, ki jih imamo, se trudimo, da se dobimo vsaj dvakrat na teden. Aprila smo se udeležili turnirja v Podnanosu, kjer smo osvojili tretje mesto. S tem pa se je že bližal tradicionalni turnir vasi, ki smo ga letos organizirali že devetnajstič. Zmagovalci so zopet postali igralci Mačjega kota, ki so v finalu premagali ekipo Bizarji. Pokal za tretje mesto pa je romal v roke igralcev Vrhgriški. Tudi tokrat smo igralce postregli z golažem, ki smo ga pripravili sami ob pomoči Ingrid Črnologar, za kar se ji še posebej zahvaljujemo. Z začetkom poletja in vročih dni smo na črnovrško igrišče privabili ekipe iz bližnje in daljne okolice, ki so se pomerile na tradicionalnem Nočnem turnirju. Vroč asfalt je najbolj zadovoljna zapuščala ekipa AM-DE, ki je v finalu premagala ekipo Vrhpolja. Prav njim pa smo obisk vrnili proti koncu poletja na njihovem turnirju. Oddolžili smo se jim za poraz, ki so nam ga prizadejali

v četrtfinalu domačega turnirja in se uvrstili v izločilne boje. Na koncu smo dosegli tretje mesto ter za nameček še pokal šanka, kjer nismo imeli prave konkurence.

Tako smo poletno sezono zaključili z nekaj novimi lovoričkami ter z dvema uspešno izpeljanima turnirjema. Oktobra smo se zopet preselili v našo že tradicionalno zimsko bazo –telovadnico na Colu. Ekipo ne povezujejo samo odlični rezultati, temveč tudi izjemni ekipni duh in prijateljstvo, kar je na koncu pomembnejše od vsake zmage ali poraza na turnirjih in v ligah.

Marija Tratnik

Jabolčni zavitek daljši od dolgčasa

V tretjem življenjskem obdobju začnejo človeku pešati psihofizične sposobnosti in pogosto se zgodi, da ne more več skrbeti sam zase. Tako se mnogi odločijo za odhod v institucionalno varstvo. Ker je odhod od doma lahko zelo stresen, je pomembno, da se človek v novem okolju počuti varno sprejeto in koristno.

Prav zato se v našem domu v okviru delovne terapije trudimo, da počnemo stvari, s katerimi polepšamo dneve sebi in drugim. Lepo je, da so to stvari, ki so bile nekoč skoraj vsakdanja opravila, ker to pričara domačnost in

foto: arhiv Doma za starejše Bor

toplino.

Poleg že tradicionalne peke božičnih piškotov, izdelovanja flancatov in drugih delavnic, s katerimi se kratkočasimo, smo letos v septembru obeležili svetovni dan Alzheimerjeve bolezni, ko smo skupaj s tovrstnimi bolniki skuhali Alzheimerjevo enolončnico, ki smo jo postregli za večerjo. Isti dan smo tudi očistili in zrezali vso zelenjavo, ki so jo kasneje uporabili v kuhinji.

Še posebej pa smo ponosni na dogodek, ki smo ga imenovali Štrudelfest. Vsak udeleženec je zamesil svojo kepico vlečenega testa, katere smo kasneje združili in razvlekli. Tako smo skupaj spekli več kot 10 metrov dolg jabolčni zavitek in ga postregli kot sladico pri kosilu. Kot zanimivost naj povem, da smo porabili več kot 4 kg moke in preko 20 kg jabolk.

Trudili se bomo, da bodo ti dogodki postali tradicionalni, saj nas združujejo in povezujejo.

Adrijana Lampe Mikuž

Najlepše je v družbi otrok

Člani Društva prijateljev mladine Črni Vrh smo mladi in veseli. Kako ne bi bili, saj se družimo z otroki in mladimi. Četudi smo nekateri že malo starejši, vseeno tako kot otrokom tudi nam žarijo iskrice v očeh, ko skupaj z njimi na delavnicah ob tednu otroka in v decembru izdelamo pristrčne unikatne izdelke in z njimi okrasimo domove. Smo poskočni, ko na poligonu v šolski telovadnici preizkušamo meje svojih motoričnih spretnosti. Smo zelo pridni, ko se bliža Miklavževo obdarovanje v dvorani. Skupaj z njim držimo pesti, da bodo otroci pridni in da se bodo srčno veselili zasluženih daril. Vse nas preseneti tudi dedek Mraz, ki nam prinese predpraznično gledališko predstavo. Radi imamo naše družine, zato skupaj z njimi počastimo dan družine in prekolesarimo naš lep kraj in se okrepčamo pri Nagodetovih in Pavletu.

Zelo smo hvaležni vsem, ki nam pomagata pri dejavnostih, ki jih organiziramo: nam posodite svoje prostore, v tehnično trgovino prinesete kilograme odpadnega papirja in tako pomagata Miklavžu, darujete svoj dragoceni čas, material in denar. Hvala tudi za vse

foto: Adrijana Lampe Mikuž

dobre misli in besede, ki nam jih naklonite.

Zavedamo se tudi malih napak. Ah, kaj hočemo. Smo samo ljudje, ki damo vse od sebe. Kako ne bi, saj smo mladi in zagnani!

Ivan Rudolf

Da ne bomo pozabili

Letos obeležujemo 100-letnico konca 1. svetovne vojne in zato je bilo aktivnosti v muzeju več, saj je prav, da se teh dogodkov primerno spomnimo.

24. aprila sem dobil obisk z ruske ambasade. Spomnili smo se ruskih ujetnikov, ki so delali na progí feldbana, nekateri pa so bili poslani na delo po kmetijah, kjer so zaradi pomanjkanja moške delovne sile pomagali pri težjih kmečkih opravilih. Med temi je bilo tudi nekaj smrtnih primerov in ti so bili pokopani na vojaškem delu pokopališča, dosti mrtvih na delu trase pa so pokopali kar na progí v neoznačenih grobovih. Enih in drugih smo se spomnili s položitvijo venca na pokopališču. Venec smo položili tudi na ruski grob nad Kalarjem in se dogovorili za obnovo le-tega. To delo sem opravil s pomočjo Marka Mikuža in Milana Kavčiča. Grob je zdaj lepo obnovljen, kot si tudi zasluži, in kot tak bo v spomin in opomin še nadaljnja leta.

Že lansko leto smo v Društvu soška fronta Nova Gorica dobili v dar vojaško kovačijo iz 1. svetovne vojne. S kolegom sva jo popravila in uredila orodje tako, da sva imela 13. maja na Sabotinu prikaz njenega delovanja. To je bila za gledalce prava atrakcija. Kovanje že izumira, s to kovačijo pa se ljudem pokaže, da se lahko kovino obdeluje tudi brez elektrike. Kovala sva žeblje in male podkvice za spominke in to akcijo ponovila še dvakrat v Parku vojaške zgodovine Pivka.

9. junija je bil v tednu geoparkov v muzeju dan odprtih vrat. Čez cel dan se je zvrstilo okrog 300 obiskovalcev. Vsi so odhajali z dobrimi vtisi, saj smo med klepetom zvedeli kaj novega iz tistih skoraj pozabljenih časov.

9. septembra sem imel razstavo v Logatcu, kjer so se v knjižnici spomnili obletnice 1. svetovne vojne, razstava pa je bila tam en teden.

7. oktobra sem dobil pomoč Igorja Ravbarja iz Narodnega muzeja, s katerim sva očistila in restavrirala vagončka in ostalo opremo feldbana. To je bilo veliko delo in priznanje mojemu muzeju za pri nas edine ohranjene kose vojaške železnice, ki sva jih pripravila za razstavo v Idrijskem in Cerkljanskem muzeju, ki bo na ogled še vse do julija 2019. Razstava nosi naslov Na obrobju pekla, prikazuje pa naše kraje v zaledju soške fronte in jo priporočam za ogled. 8. novembra sem sodeloval pri razstavi v Parku vojaške zgodovine Pivka z naslovom Življenje za carja. Obravnava ruske ujetnike na našem ozemlju. Razstavo je odprl Borut Pahor, vsi govorniki pa so obravnavali tragiko ujetništva in kot da se iz tega ne bi nič naučili, saj se dogodki še kar ponavljajo.

Med letom je bil obisk muzeja kar lep, dosti je družinskih obiskov, ko obiskovalci obišejo še druge črnovrške zanimivosti. Pridobil sem kar nekaj kosov, muzej pridobiva na veljavi tudi v širšem pomenu. Za konec leta načrtujemo še razstavo jaslic izpred štirih let, ko smo prikazali praznovanje božiča na fronti. Tema je vzbudila veliko zanimanje in bo verjetno na razstavi še večkrat.

Vabim Vas na obisk muzeja, za kar se je priporočeno predhodno najaviti.

MBK Črni Vrh najboljši v Sloveniji

Rezultati strokovnega dela trenerske ekipe, ki jo sestavljajo Matjaž Budin, Tadej Podgornik in Katja Pivk, se iz leta v leto nadgrajujejo. Zato ni bilo presenečenje, da je v konkurenci klubov črnovrški klub, ki je v sezoni 2018 deloval pod komercialnim imenom MBK sportR.si, v končni razvrstitvi slovenskega pokala mladih v krosu (kategorije U7 do U17) osvojil prvo mesto pred kamniškim Calcitom in domžalsko Energijo. V konkurenci starejših (kategorije U19 do veteranov) pa je zaradi poškodb in posledično nenastopanja nekaterih tekmovalcev ravno na zadnji tekmi izgubil drugo mesto in se moral zadovoljiti s tretjim mestom. Med posamezniki so tekmovalci dosegli sedemnajst uvrstitev med najboljšie tri. V slovenskem pokalu so zmagali Lan Rupnik (U7), Eva Terpin (U11w), Tine Terpin (U13), Jure Rus (U15), Miha Klemenčič (U19) in Matjaž Budin (veterani I), drugo mesto so osvojili Filip Mikuž (U7), Urban Lampe (U9), Daša Mlakar (U15w), Jakob Klemenčič (U17) in Robert Blaznik (veterani II), tretje mesto pa Luka Rupnik (U9), Nika Mikuž (U13w), Jernej Rudolf (U13), Tina Smrdel (U15w), Miha Smrdel (U15) in Aleš Boškin (veterani II).

Na cesti je Dean Bratuš v končni razvrstitvi osvojil tri odličja v kategoriji master C, prvo mesto v vzponu, drugo na cesti in tretje v kronometru, njegov uspeh je dopolnila še Tina Smrdel, ki je osvojila tretje mesto med deklicami B. V enduru je v generalni razvrstitvi in v kategoriji elite že tretje leto zapored postal najboljši Vid Peršak.

Na državnih prvenstvih je MBK Črni Vrh osvojil rekordno število 39 medalj, od tega 18 zlatih. S tem je za eno medaljo presegel dosedanjo (lanskoletno) številko. Tako kot lani je bil tudi letos najuspešnejši "zbiralec" majic državnih prvakov najstarejši klubski tekmovalec – Boštjan Brelih. Osvojil je štiri naslove državnega prvaka. V obdobju 1992 do 2018 je črnovrški klub na državnih prvenstvih osvojil že 337 medalj, od tega 144 zlatih, 110 srebrnih in 83 bronastih.

Največji uspeh na mednarodnih tekmovanjih je dosegel Dean Bratuš, ki je na svetovnem prvenstvu

foto: <https://prijavim.se/>

amaterjev v italijanskem Vareseju s slovensko ekipo osvojil prvo mesto med štafetami.

Črnovrški klub je bil v letu 2018 organizator tekme slovenskega pokala. Prizorišče te je bilo na terenih smučarskega centra SKI Bor in v njegovi okolici. Za uspešno izvedbo tekmovanja se klub zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri izvedbi, predvsem pa lastnikom zemljišč, po katerih poteka tekmovanje, in Pavlu Čuku.

Za prihajajočo sezono so tekmovalni cilji črnovrškega kluba vsaj enaki letošnjim. Želijo ohraniti klubski primat med najmlajšimi in se med starejšimi uvrstiti na drugo mesto. Dobro prakso pri treniranju najmlajših kategorij prenašajo tudi na ostale slovenske klube, kar se od najstarejšega slovenskega gorsko kolesarskega kluba tudi pričakuje.

Iz leta v leto se število članov kluba povečuje, s tem pa se povečujejo tudi potrebna materialna in finančna sredstva za njegovo delovanje. Za sezono 2019, ko bo klub ponovno poimenovan MBK Črni Vrh, so že pridobili novega opremljevalca koles – avstrijski KTM, ki ga zastopa KC Bauer iz Ljubljane, in obnovili sodelovanje s proizvajalcem pnevmatik italijansko Vittorio.

»Kdor želi biti velik, to tudi postane«

Pri tabornikih ni nikoli dolgčas

Pri tabornikih ni nikoli dolgčas. Ne verjamete? Vprašajte kogarkoli, ki je bil kdaj tabornik. Sprehod skozi gozd nikolini samo sprehod. Zraven nabere moše rastline, iz katerih kasneje pripravimo čaj. Kje? Na ognju, ki ga sami zakurimo s pomočjo vej, nabranih na sprehodu. Ves čas sprehoda iščemo prostor, kjer bi v primeru slabega vremena lahko postavili bivač. Zavetišče, kjer bi počakali na lepše vreme. Je že res, da naši sprehodi potekajo po poteh, ki jih vsi poznamo, ampak včasih se človek vseeno lahko izgubi. Zato se na srečanjih učimo o tem, kako se znajti v takšni situaciji. In včasih se namenoma podamo na pot, ki je vnaprej skrbno načrtovana in označena s posebnimi znaki. Zagotovo ste že slišali za potne znake. Tisti malo starejši taborniki se učijo sporazumevanja s pikami in črtami pa z zastavicami. Pa mislite, da se pri tabornikih samo učimo? Ah, nikakor ne. Malo pred novim letom smo bili v kinu na Vrhniki, kjer smo si ogledali *Bikca Ferdinanda*, z nami pa so šli tudi naši starši ter bratje in sestre. Takoj po novem letu smo se udeležili tekmovanja v igri *Človek ne jezi se v Cerknem in domov prinesli* tudi nekaj nagrad. Ko je zapadlo dovolj snega, smo igrišče pred osnovno šolo spremenili v snežno igrišče in postavili igluje. Na srečanjih smo tudi že pekli hrenovke in kostonje. Preskakovali smo avtomobilske gume in vozili slalom okoli smučarskih palic. V času noči čarovnic smo iz kozarcev za vlaganje izdelovali svečnike in označevalce strani za knjige. Pri vsej tej zabavi pa nismo pozabili niti na našo Zemljo. Nanjo smo se s čistilno akcijo letos spomnili kar dvakrat, prvič ob dnevu Zemlje v aprilu in drugič v mesecu septembru. No, in če se nam je lani poročila ena vodnica, so se nam letos kar trije. Zato na srečanjih z veseljem izdelamo darilo, ki jih v njihovem domu spominja na nas.

Nam še vedno ne verjamete, da pri tabornikih ni nikoli dolgčas? Potem bo najbolje, da se nam kar pridružite in to doživite na lastni koži.

Taborniški pozdrav!

Divje babe na žlikrofih

51. knjiga v zbirki *Glasovi zajema* folklorne in spominske pripovedi s hribov, planot, iz grap in kotlin od Porezna do Javornika in od Vojskega do Zavrata. Z naslovom knjige *Divje babe na žlikrofih* sem med seboj povezala obe območji, ki ju knjiga vključuje. *Divje babe* kot znano arheološko najdišče na Cerkljanskem in žlikrofi kot kulinarčna posebnost Idrijskega v skupnem naslovu s pridihom humorja lahko dobita še nekoliko drugačen pomen.

Leta 2011 sem se prvič srečala s prof. ddr. Marijo Stanonik, znanstvenico z Inštituta za slovensko narodopisje pri ZRC SAZU. Odzvala sem se na njeno prošnjo in sprejela ureditev zbirke folklornih besedil, ki bi zajemala predvsem prej omenjeni območji.

Najprej sem začela z iskanjem sodelavcev, ki bi pomagali z zbiranjem tovrstnega gradiva, in s tem zaključila šele tik pred izidom knjige. Začetek ni bil najbolj obetaven, tudi sama nisem našla kaj dosti časa za delo na terenu. V dobro pa se je vse skupaj obrnilo, ko mi je prof. ddr. Stanonik posredovala fotokopije približno sto petdesetih besedil v rokopisni obliki, shranjenih v arhivu ZRC SAZU, ki so jih pod mentorstvom prof. Janeza Dolenca v času njegovega službovanja na gimnaziji v Tolminu zbirale njegove učenke. Sledilo je prepisovanje besedil v elektronsko obliko. Dela ni bilo malo, a prihranjen je bil čas, ki bi bil potreben za zbiranje gradiva. Dr. Barbara Ivančič Kutin je poskrbela, da to gradivsko zbirko zdaj hrani Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani.

Sama sem se nato lotila zbiranja besedil v domačem okolju, na Črnovrški planoti, za pomoč pri zbiranju se je odzvalo tudi nekaj domačinov, ki so priskrbeli nekaj gradiva ali pa pomagali z nasveti. Sama sem vse pripovedi posnela na diktafon in jih pozneje prepisala. Gradivo sem zbirala tudi s pomočjo učencev, ki jih poučujem, in tudi iz tega se je nabralo nekaj gradiva zlasti iz krajev, od koder prihajajo.

V Idrijo izrecno nismo segli, ker je leta 1995 že izšla

knjiga Lidije Kleindienst, Bam knapa vzela, bam zmeraj vesela – bogata zbirka anekdot in šal, iz katere dodobra spoznamo življenje Idrijčanov.

Nekaj se je nabralo tudi prek prof. ddr. Stanonik, ker je nagovorila ljudi, ki jih pozna iz teh krajev, in so ji posredovali gradivo. V knjigo sem vključila tudi vse, za kar sem vedela, da se je kdaj zbiralo in zapisalo na posameznih šolah ali v društvih ter je bilo shranjeno predvsem za njihove potrebe. S tukajšnjo objavo bodo dostopne več ljudem in bolj obvarovane pred pozabo. Na koncu je ddr. Stanonik gradivo razvrstila v smiselno celoto, saj to zahteva strokovno znanje in uredniške izkušnje.

V redkih primerih že objavljenih besedil sem spremenila naslov, ki bolj ustreza vsebini, posamezna pa razdelila na več delov in je vsako navedeno v ustreznem razdelku. Iz tega lahko razberemo, da so bile pripovedi zbrane v različnih časovnih obdobjih, najzgodnejša segajo v šestdeseta leta. Večina med njimi prvotno ni bila namenjena za to zbirko.

Zapisov pri že objavljenih besedilih nisem spreminjala in so večinoma v knjižnem jeziku, druga besedila so zapisana po pripovedovanju. Vsa besedila so bila tudi strokovno jezikovno pregledana.

Iz 748 folklornih in spominskih pripovedi, ki so zajete v enajst razdelkov, spoznamo, kakšen je izvor krajevnih, ledinskih in hišnih imen, kako so ljudje živeli v preteklosti, kako so se preživljali, kateri zgodovinski dogodki so jih najbolj zaznamovali, s čim so se ukvarjali, kakšni so bili njihove šege, verovanja, praznoverja in praznovanja, izvemo pa tudi, da so se znali pošaliti in videti svetlo plat življenja.

Ob koncu se tudi na tem mestu še enkrat zahvaljujem vsem zbirateljem in zapisovalcem, pripovedovalcem, ki so z nami prek zgodb delili tudi del svojega življenja, vsem, ki so posredovali že objavljena besedila, pri nastajanju katerih so sami sodelovali, vsem, ki so pomagali z nasveti. Zahvaljujem se ilustratoricama, prevajalki povzetkov in vsem, ki so besedilo jezikovno pregledale, še posebej dr. Karmen Kenda Jež za temeljit jezikovni pregled vseh besedil in izdelavo obsežnega slovarja. Posebno

zahvalo namenjam prof. ddr. Stanonik za spodbudo pri spoprijemanju s tem izzivom, vse nasvete, pomoč in ustvarjalno sodelovanje. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so denarno ali na kakšen drug način podprli izid knjige. Nenazadnje pa se zahvaljujem svojim domačim, brez katerih te knjige ne bi bilo.

Nataša Hvala

Za pokušino dodajam tri pripovedi iz naših krajev.

Stava

Sø stajl, de kduø si upa jøt panoč u Nadrt, ka jih je preveč strah. Pol je ena žiønska rekla, de si pa upa jøt. In jø šla in še prej sø se zmenil, de če ba šla, de muøre jøt prow sama in de muøre en kowc zabet kiø u zemla. In pol je riøs šla. In pø puøt jø je blu strah in pol ka je pøršla dø tisty miøsta, kuødør sø se zmenil, de b zapičla kowc, jø riøs zapičla kowc in pol ni viødla, de s jø zapičla kowc u kitla, ka je miøla taka dowya kitla. In pol ka je tla jøt nazaj, j začutla, de j niøki drži in se je tuøjk ustrašla, de je lih tøm umrla. Pol sø drujy dan pøršl payliødät, ki jø in sø vidl, de je miøla kowc zapičten skuøjz kitla in de je ležala mrtva na tliøh.

Ta pravi deci

Ko sem še delal pri Zidgradu, smo po šihtu večkrat s sodelavci šli na pijačo v Nebesa. Nekega dne pa smo se odločili, da se bomo temu odpovedali, in smo šli mimo. Bili smo že blizu gradu, ko je rekel eden od sodelavcev: »Ker smo zdržali in nismo šli v gostilno, smo res ta pravi deci in si ga zaslužimo dva deci.« Po teh besedah smo se obrnili in šli v Nebesa na dva deci vina.

Malogorska kapela

Bilo je jeseni. Na Mali gori so delali kapelo. Tam gori vedno piha, zato so imeli delavci ušesa pod kapo.

Pa je mimo prineslo črnovrškega fajmoštra. Pohvalil je pridne možakarje, seveda pa ga je zanimalo, katerega svetnika nameravajo dati v kapelo.

»Tle ba za patruøna Janez brez ylave, de ya na ba u uha ziøbl,« je bilo pojasnilo.

PREPROSTO P

PO PRAVICI POVEJ

Po pravici povej!
Pozabljaš poljube
pred pragom?
Pomisliš pogosto
pregnati ponos?
Povej. Po pravici.
Poljubi počasi
postajajo prazni.
Preko polja potuje
prozoren pogled.
Po pravici.

PONOŠENE PETKE

Ponošene petke
peketajo po poti.
Preteklost pometa
prosojne poganjke
pomladi.
Plehko podajanje
praznih pogledov
preganja praznino
podobnih.
Ponošene petke
pomečkajo potovanje
poletja.

POJDIVA

Pojdiva!
Počasi proti prihodnosti.
Prefinjen poljub položen
preko prsi.
Pozabljeni pramen,
potegnjen po prstih.
Preprosta popevka
postane preludij.
Pojdiva.
Pogledat predzadnjo postajo.
Potem pomolčiva!
Prah preko polja
posipa pozabo.

PRIDI POME

Ponavljam popolnost
pozabljenih pesmi.
Poslušam prihodnost
prihajati pome.
Pometam predale,
prelagam poglede,
preskočim pozdrave,
ponujam prijeme.
Pritisnem pečat ...
pa po prstih
prek plant
pride pome
propad.

Sonja Habe

DETECE MALO

Noč je.
Ti prihajaš
na svet.
Tam na nebu
se zate prižgala
je zvezdica mala.

Trkaš na duri,
že trkaš na srca
in z nitkami
tkeš ljubezni vezi.

Čas je ...
Pridi, le pridi,
ti hočeš živeti ...
Želim te
v svojem naročju imeti.
Videti tvoj drobcen obraz,
čutiti tvojo
malo dlan,
ti povedati,
detece malo,
četudi
te še ne poznam,
rada te imam.

Nataša Hvala

LEPO JE BITI ČLOVEK

Lepo je biti človek.
Lepo je živeti in sobivati z drugimi.
Lepo je delati dobro.

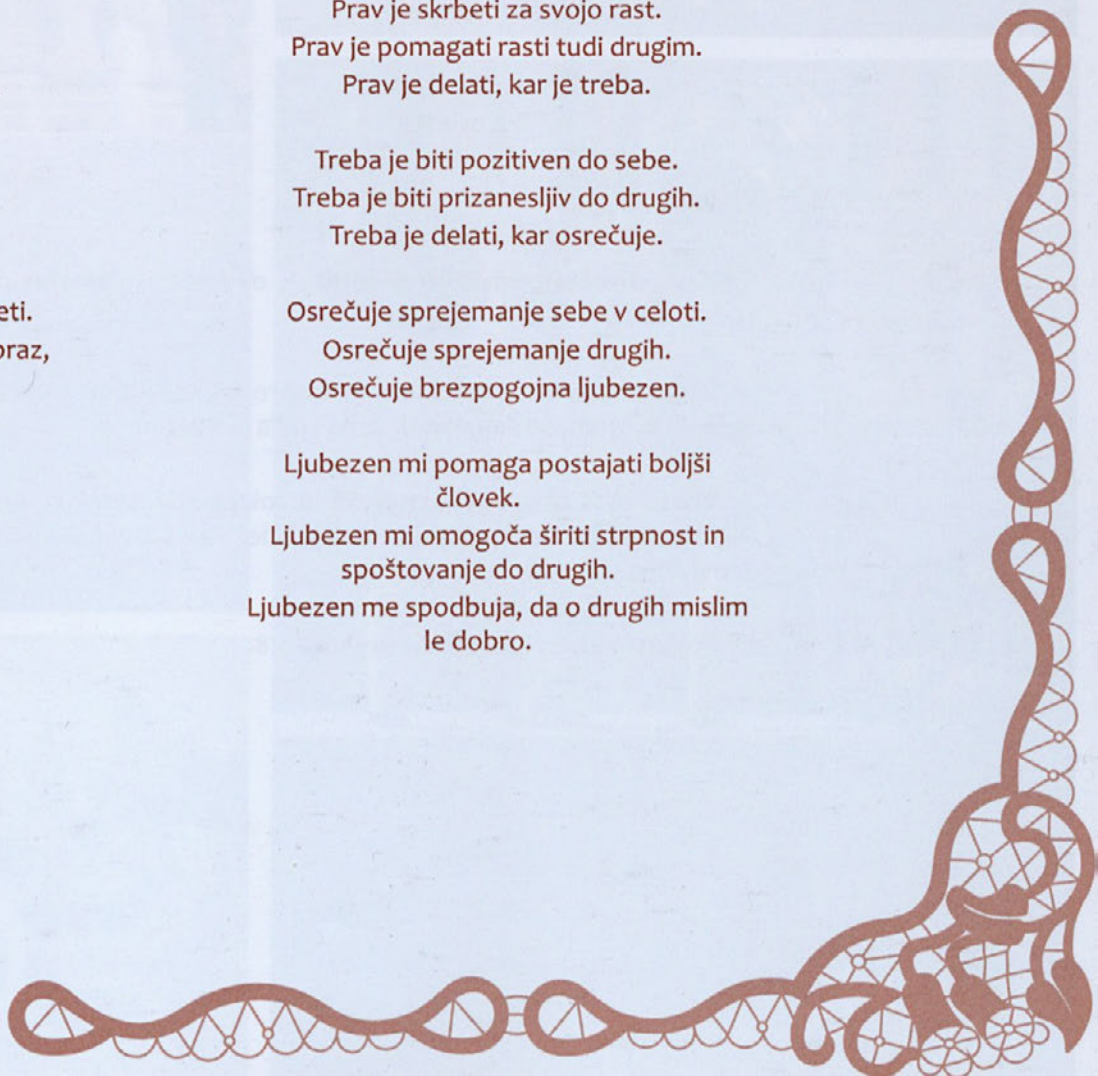
Dobro je o sebi dobro misliti.
Dobro je misliti dobro o drugih.
Dobro je delati, kar je prav.

Prav je skrbeti za svojo rast.
Prav je pomagati rasti tudi drugim.
Prav je delati, kar je treba.

Treba je biti pozitiven do sebe.
Treba je biti prizanesljiv do drugih.
Treba je delati, kar osrečuje.

Osrečuje sprejemanje sebe v celoti.
Osrečuje sprejemanje drugih.
Osrečuje brezpogojna ljubezen.

Ljubezen mi pomaga postajati boljši
človek.
Ljubezen mi omogoča širiti strpnost in
spoštovanje do drugih.
Ljubezen me spodbuja, da o drugih mislim
le dobro.

Krog življenja

*Ena od velikih skrivnosti življenja je, da je zares kaj vredno le tisto, kar naredimo za druge.
(Lewis Carroll)*

V letu 2018 smo se razveselili 13 novorojenčkov. Rodili so se Miha, Peter, Benjamin, Izak, Klara, Saša, Erik, Vitan, Štefan, Patrik, Erik, Špela in Martin.

V letu 2018 smo se poslovili od 10 sokrajanov. Umrli so Franka Lampe, Janez Šivec, Ivanka Rupnik, Ivanka Šemrl, Stanislava Nagode, Pavla Bonča, Marija Tominec, Rozalija Lampe, Ciril Tominec in Ljudmila Žejn.

Podatki so bili zbrani 9. decembra 2018.

